

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

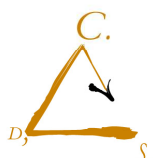
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Potencjał Instytucji Rynku Pracy w powiecie skierniewickim

-

Raport z badań

1

**IDENTYFIKACJA I ANALIZA POTRZEB EDUKACYJNYCH
PONADGIMNAZJALNEGO SZKOLNICTWA ZAWODOWEGO W SKIERNIEWICACH**

Realizator projektu:

Centrum Doradztwa Strategicznego s.c. D. Bienkowska, C. Ułasiński, J. Szymańska
31 – 153 Kraków, ul. Szlak 65 biuro 1004, tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85

Terenowe biuro projektu:

96 – 100 Skierniewice, ul. Piłsudskiego 2, tel. 668 858 360

www.cds.krakow.pl

e-mail: sk@cds.krakow.pl

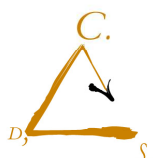

Spis treści:

Spis treści:	2
I Wstęp	3
1.1 Cele badania i metodologia realizacji badań	4
II Uwarunkowania społeczno – gospodarcze dla instytucji rynku pracy w powiecie skierniewickim	7
III Instytucje rynku pracy w powiecie skierniewickim.	12
3.1 Liczba i potencjał instytucji rynku pracy	12
3.1.1 Model optymalny a sytuacja w powiecie skierniewickim	12
3.1.2 Potencjał oraz przykłady działalności wybranych instytucji rynku pracy	17
3.2 Podsumowanie	27
IV Współpraca instytucji rynku pracy z ponadgimnazjalnymi szkołami zawodowymi i innymi partnerami oraz ich oferta skierowana do uczniów i absolwentów	29
4.1 Współpraca instytucji rynku pracy z ponadgimnazjalnymi szkołami zawodowymi	29
4.2 Pozostała działalność instytucji rynku pracy skierowana do uczniów lub absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych	33
4.3 Współpraca instytucji rynku pracy powiatu skierniewickiego z podmiotami innymi niż szkoły	34
4.4 Podsumowanie	37
V Instytucje rynku pracy a rozwój kompetencji kluczowych	39
VI Próba umiejscowienia powiatu skierniewickiego w kontekście porównawczym	45

Spis tabeli, map i diagramów:

Tabela 1. Instytucje Rynku Pracy objęte badaniem	5
Mapa 1. Powiat skierniewicki	7
Tabela 2. Instytucje rynku pracy powiatu skierniewickiego w stosunku do modelu optymalnego.....	15
Tabela 3. Profile instytucji rynku pracy – PUP w Skierniewicach	18
Tabela 4. Programy przeciwdziałania bezrobociu, z których mogli korzystać absolwenci, realizowane przez PUP w Skierniewicach w 2008 r.	19
Tabela 5. Profile instytucji rynku pracy – CiIPKZ	20
Tabela 6. Przykłady projektów realizowanych przez CiIPKZ	21
Tabela 7. Profile instytucji rynku pracy – CEiPM OHP	22
Tabela 8. Profile instytucji rynku pracy – OKZ.....	23
Tabela 9. Profile instytucji rynku pracy – CKU.....	24
Tabela 10. Profile instytucji rynku pracy – Cech Rzemiosł Różnych.....	25
Tabela 11. Profile instytucji rynku pracy – „Brama”.....	26
Tabela 12. Profile instytucji rynku pracy – „MARPOŻ”	26
Diagram 1. Mapa obszarów działania instytucji rynku pracy w Skierniewicach	27
Diagram 2. Formy współpracy instytucji rynku pracy z ponadgimnazjalnymi szkołami zawodowymi	30
Diagram 3. Instytucje rynku pracy powiatu skierniewickiego oraz ich partnerzy – sieć powiązań	35
Diagram 4. Oferta skierniewickich instytucji rynku pracy z zakresu podwyższania kompetencji kluczowych u uczniów	41
Tabela 13. Inicjatywy ma rzecz rozwoju przedsiębiorczości podejmowane w analizowanych powiatach	49

I Wstęp

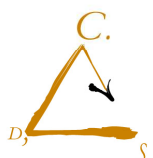
Niniejszy raport powstał w oparciu o badania przeprowadzone w ramach projektu „*Identyfikacja i analiza potrzeb edukacyjnych ponadgimnazjalnego szkolnictwa zawodowego w Skierniewicach*”, nr WND-POKL.09.02.00-10-006/08 realizowanego przez Centrum Doradztwa Strategicznego s.c. D. Bieńkowska, C. Ułasiński, J. Szymańska w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet IX *Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach*”, Działania 9.2 *Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego*. Projekt jest finansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz ze środków budżetu państwa.

Zespół projektu tworzą: Ada Kopeć – kierownik projektu, Marta Makowska i Karolina Wójcik - asystentki projektu oraz eksperci:

- Cezary Ułasiński (ekspert kluczowy), Dagmara Bieńkowska, Justyna Szymańska – eksperci w dziedzinie badań społecznych związanych z rynkiem pracy i edukacją (m.in. badania potrzeb, preferencji i opinii pracodawców, otoczenia ponadgimnazjalnych szkół zawodowych w woj. świętokrzyskim, podkarpackim, zachodniopomorskim) oraz analiz rynku pracy m.in. w zakresie tworzenia nowych narzędzi rynku pracy, analizy potrzeb szkoleniowych pracodawców. Eksperci w zakresie planowania i zarządzania strategicznego, budowania partnerstw między instytucjami sektorów publicznego i biznesowego oraz budowania klimatu do rozwoju działań na rzecz lokalnej przedsiębiorczości.

Realizację projektu wspierają także eksperci w dziedzinie edukacji i kształcenia zawodowego: Marek Filipczyk, Tadeusz Wicki i dr Jerzy Lackowski oraz socjologicy: dr Szymon Czarnik, dr Marcin Kocór, dr Tomasz Masłyk.

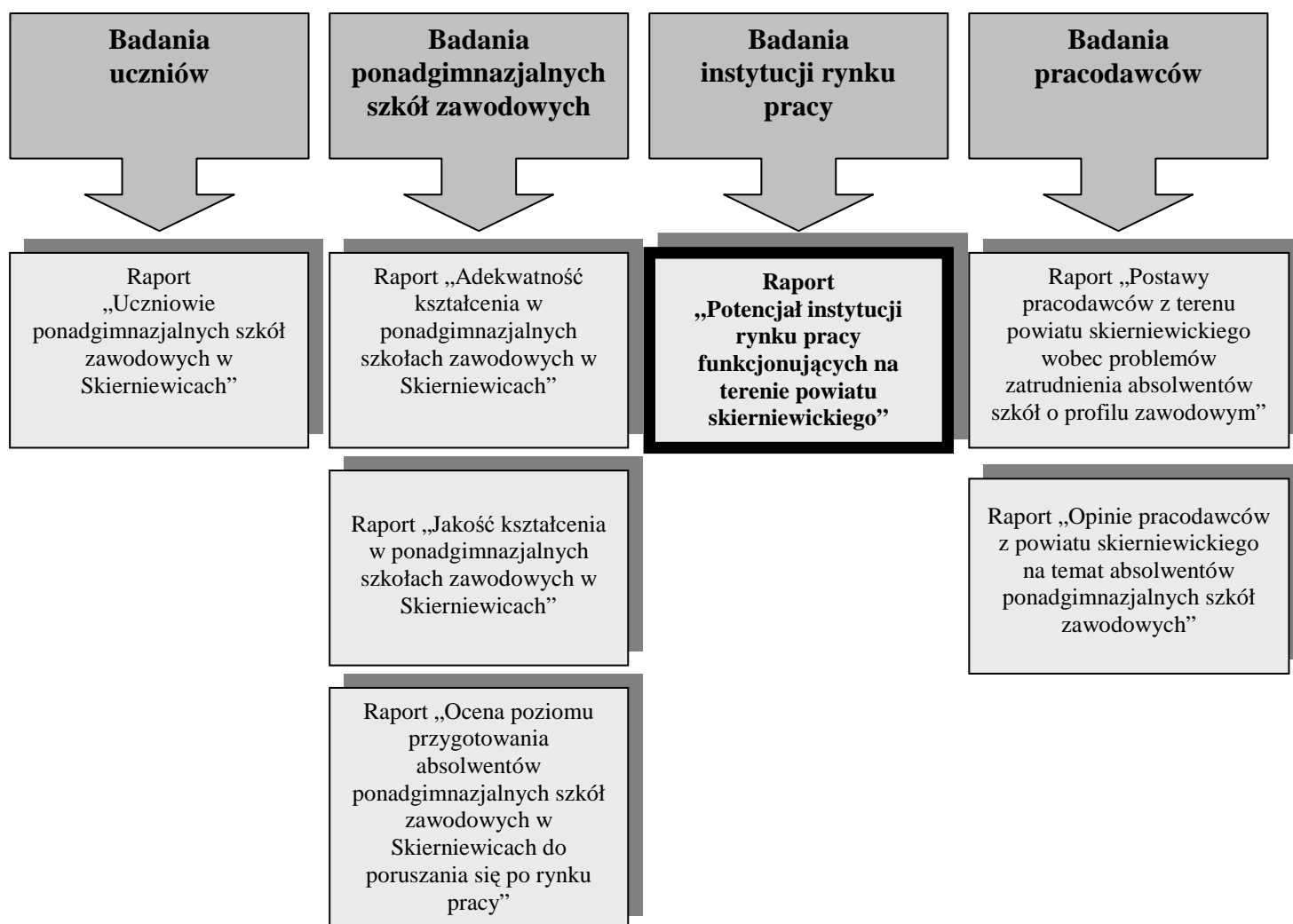
Szczegółowy opis projektu i pozostałe raporty badawcze opracowane w ramach projektu znajdują się na stronie internetowej www.cds.krakow.pl, w dziale *Aktualności*.

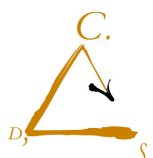
1.1 Cele badania i metodologia realizacji badań

Badanie instytucji rynku pracy, obok badań uczniów, ponadgimnazjalnych szkół zawodowych i pracodawców, stanowiło jeden z etapów procesu badawczego zaplanowanego w ramach realizacji projektu „Identyfikacja i analiza potrzeb edukacyjnych ponadgimnazjalnego szkolnictwa zawodowego w Skierniewicach”.

Głównym celem przeprowadzonego badania było poznanie potencjału instytucji rynku pracy z terenu powiatu skierniewickiego oraz opinii ich przedstawicieli o lokalnym rynku pracy. Cele szczegółowe, jakie przyświecały przeprowadzonemu badaniu, dotyczyły poznania:

- charakteru prowadzonej przez te instytucje działalności;

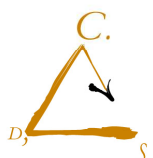

- opinii przedstawicieli instytucji o charakterystycznych cechach lokalnego rynku pracy, perspektywach jego zmian, zapotrzebowania na kwalifikacje;
- opinii o poziomie kompetencji kluczowych nabytych przez uczniów w procesie kształcenia na poziomie ponadgimnazjalnym;
- opinii i doświadczeń, związanych ze współpracą środowisk lokalnych z ponadgimnazjalnymi szkołami zawodowymi, pracodawcami i innymi partnerami społeczno – gospodarczymi.

Badania miały charakter jakościowy i zostały oparte o rozmowy z siedmioma przedstawicielami instytucji rynku pracy działających na terenie powiatu skierniewickiego oraz o wiedzę uzyskaną w oparciu o ankietę e-mail, przesłaną do wszystkich instytucji. Badanie zrealizowano w okresie od grudnia 2008 r. do stycznia 2009 r. Narzędziami zastosowanymi w badaniach był kwestionariusz indywidualnego wywiadu pogłębionego (IDI) oraz kwestionariusz ankiety e-mail. Dobór instytucji do badań miał charakter dogodnościowy (poza Powiatowym Urzędem Pracy, który ze względu na swoją rangę został zakwalifikowany do próby obligatoryjnie). Badaniem objęto instytucje, które aktywnie działają w lokalnym środowisku i mają realny wpływ na zmiany dokonujące się na lokalnym rynku pracy. Tabela 1 prezentuje listę instytucji objętych badaniem

Tabela 1. Instytucje Rynku Pracy objęte badaniem

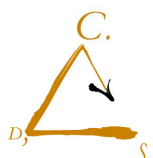
lp	Nazwa instytucji	Rodzaj badania
1.	Skierniewicka Izba Gospodarcza	IDI
2.	Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Skierniewicach	IDI, ankieta e-mail
3.	Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w Skierniewicach	IDI, ankieta e-mail
4.	Centrum Kształcenia Ustawicznego w Skierniewicach	IDI, ankieta e-mail
5.	Stowarzyszenie na Rzecz Młodzieży „Brama” w Skierniewicach	IDI, ankieta e-mail
6.	Zakład Doskonalenia Zawodowego – Ośrodek Kształcenia Zawodowego w Skierniewicach	IDI, ankieta e-mail
7	Powiatowy Urząd Pracy w Skierniewicach	IDI

8.	MARPOŻ Ochrona BHP i PPOŻ – Ośrodek Szkoleniowo-Konsultingowy w Skierniewicach	ankieta e-mail
9.	Cech Rzemiosł Różnych w Skierniewicach	ankieta e-mail

Cytaty z oryginalnych wypowiedzi respondentów zaznaczono w tekście kursywą. W całym tekście raportu, także w komentarzach, starano się zachować oryginalny język wypowiedzi respondentów. Na końcu opracowania zamieszczono załączniki zawierające wzory narzędzi badawczych - kwestionariusza wywiadu indywidualnego i ankiety e- mail.

II Uwarunkowania społeczno – gospodarcze dla instytucji rynku pracy w powiecie skierniewickim

Niniejszy rozdział ma charakter krótkiego wprowadzenia i ukazania kontekstu społeczno-gospodarczego funkcjonowania szkolnictwa zawodowego w Skierniewicach.

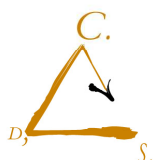
Powiat skierniewicki leży w północno-wschodniej części województwa łódzkiego, pomiędzy dwiema aglomeracjami: warszawską i łódzką. Miasto Skierniewice zajmuje 33 km² powierzchni i zamieszkuje go ok. 50 tysięcy osób, z kolei cały powiat zajmuje 735 km².

Mapa 1. Powiat skierniewicki

Źródło: <http://www.lodzkie.pl/lodzkie/województwo/mapa/skierniewickig.html>

Charakterystyczną cechą województwa łódzkiego jest występowanie dużych dysproporcji związanych z rozwojem społeczno-gospodarczym pomiędzy ośrodkami powiatowymi a Łodzią. Mimo to Skierniewice, które w zakresie potencjału ludnościowego niejednokrotnie ustępują kilku większym miastom województwa, dzięki pełnionym w przeszłości funkcjom

wojewódzkim zdołały tak znacznie rozwinąć swój potencjał usługowy i gospodarczy, że już dziś mogą być traktowane jako ukształtowany ośrodek subregionalny.¹

Korzystnie wygląda też (według prognoz demograficznych) struktura demograficzna powiatu skierniewickiego. Do roku 2030 ma on zdecydowaną przewagę rozwojową nad pozostałymi powiatami województwa łódzkiego. Z powiatów grodzkich relatywnie największy spadek liczby ludności w wieku produkcyjnym oczekiwany jest w Łodzi i Piotrkowie Trybunalskim, a najmniejszy w Skierniewicach, podobnie – największy wskaźnik starzenia się ludności będzie udziałem Łodzi, a najmniejszy Skierniewic.²

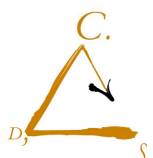
Jednym z ważniejszych czynników, przyspieszających rozwój społeczno - gospodarczy Skierniewic jest też dostępność komunikacyjna, decydująca o atrakcyjności terenu dla inwestorów. Przekłada się to także na zmianę struktury gospodarczej i wzrost sektora wyspecjalizowanych usług – miasto Skierniewic staje się bazą usługową dla Łodzi i Warszawy. Miasto, co jest coraz bardziej widoczne, staje się sypialnią dla mieszkańców pracujących poza powiatem („jesteśmy sypialnią dla Warszawy, wystarczy iść rano na dworzec i zobaczyć ilu ludzi dojeżdża do pracy”). Dostępność warszawskiego i łódzkiego rynku pracy powoduje, że około 5-6 tysięcy osób codziennie dojeżdża do pracy. Skutkuje to najniższym w województwie wskaźnikiem bezrobocia. Stopa bezrobocia w powiecie skierniewickim na koniec grudnia 2008 roku wyniosła 5,2%, w mieście Skierniewice – 6,2%. To jeden z najniższych wskaźników w całym województwie łódzkim (średnia wojewódzka 9,2%). W porównaniu do roku 2007, liczba bezrobotnych spadła o 22,5%. W populacji bezrobotnych dominowały kobiety (57,7% ogółu zarejestrowanych), najliczniejszą grupę wiekową wśród osób bezrobotnych stanowiły osoby młode, w wieku 25-34 lata (25,4%).³ Co znamienne, mimo większej liczby jednostek gospodarczych występujących w sektorze prywatnym, kreuje on mniejsze zatrudnienie od sektora publicznego (jednym z większych pracodawców jest szpital). Działalność produkcyjna, mimo, że obejmuje dużo mniejszą liczbę zarejestrowanych jednostek gospodarczych niż handel, to charakteryzuje się przeszło dwukrotnie większą liczbą zatrudnionych.

Obserwowany w powiecie skierniewickim rozwój sektora usług pozytywnie wpływa na rozwój gospodarczy, kreując nowe miejsca pracy i promując samozatrudnienie (Powiatowy Urząd Pracy w Skierniewicach w roku 2008 udzielił aż 161 dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej), jak również przyczyniając się do poprawy poziomu życia mieszkańców i

¹ „Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu skierniewickiego na lata 2007 – 2015”, Skierniewice 2008

² „Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu skierniewickiego na lata 2007 – 2015”, Skierniewice 2008

³ „Stan i struktura bezrobocia na dzień 31.12.2008 roku”, Powiatowy Urząd Pracy w Skierniewicach, 2009 r.

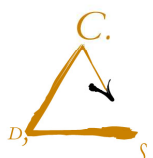
wzrosty atrakcyjności gospodarczej powiatu. Niższe koszty utrzymania, opłat, pracy i dostępność komunikacyjna dużych metropolii skłaniają inwestorów do prowadzenia działalności właśnie na terenie powiatu skierniewickiego. Zdecydowanie najintensywniej rozwinęła się na przestrzeni ostatnich lat branża usługowa, co jest charakterystycznym symptomem obszarów, które stają się sypialnią dużych metropolii. Powstało wiele małych firm i zakładów: „mamy najwięcej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców firm małych (mikro) czyli jednoosobowych podmiotów, ludzi którzy rozpoczynają działalność gospodarczą, na własną rękę, co jest niespotykane w tego typu miasteczkach”. Najwięcej jednostek gospodarczych w powiecie prowadzi usługi z zakresu:⁴

- handlu detalicznego;
- usług transportowych;
- usług budowlanych;
- handlu obwoźnego;
- usług ślusarskich;
- usług stolarskich
- usług krawieckich;

W opinii respondentów, funkcjonuje także wiele firm z branży kosmetycznej i fryzjerskiej. Zaobserwować można także pewną specjalizację wśród gmin, w zakresie koncentracji niektórych rodzajów usług, np. w Lipcach Reymontowskich występuje niewspółmiernie duża w stosunku do ilości mieszkańców koncentracja usług budowlanych, w Słupi - usług krawieckich, w Godzianowie – usług transportowych, w Bolimowie i Makowie – usług stolarskich. Wskazywać to może na fakt istnienia, tradycyjnych od lat, obszarów świadczenia określonych usług. Zazwyczaj są to firmy rodzinne, przekazujące umiejętności z pokolenia na pokolenie.

Analizując strukturę branżową lokalnej gospodarki, najbardziej przyszłościowa pod kątem możliwości podjęcia zatrudnienia jest branża budowlana (wiele działających lokalnie firm budowlanych to firmy duże, np. MIRBUD, zatrudniający około 400 pracowników). Ze znalezieniem pracy nie mają więc problemu absolwenci technikum budowlanego Zespołu Szkół Zawodowych nr 1. Powstaje również wiele małych firm podejmujących działania w tej branży. Są one zwykle zdecydowanie bardziej konkurencyjne niż firmy warszawskie czy łódzkie, więc strefa ich działania poszerza się poza granice powiatu skierniewickiego: „ludzie tu otwierają działalności a de facto pracują na rynku warszawskim jako jednoosobowe firmy w różnego rodzaju usługach od budowlanych po profesjonalne usług.”

⁴ „Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu skierniewickiego na lata 2007 – 2015”, Skierniewice 2008

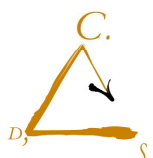

Zauważalny jest brak dużych inwestycji, ulokowanych na terenie powiatu skierniewickiego: „(...) nie ma przyływu nowych inwestycji i inwestorów (...) - są te zakłady, które zaistniały parę lat temu i nadal działają, ewentualnie zmieniły nazwę, może trochę profil produkcji, rozwinęły się niektóre, natomiast nie pojawiły się nowe znaczące zakłady”. Według przedstawicieli instytucji rynku pracy możliwości rozwoju upatrywać można w istniejącej Łódzkiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej.⁵ Władze Skierniewic prowadziły starania, aby miasto znalazło się w grupie kilkudziesięciu podstref regionu, co dałoby szansę na prężniejszy rozwój i powiększenie ilości wolnych miejsc pracy. W marcu 2009 roku, na mocy rozporządzenia Rady Ministrów, poszerzono obszar Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej o tereny, znajdujące się w powiecie skierniewickim, nie podjęto jednak innych działań organizacyjnych w tym zakresie.

W ofercie skierowanej do lokalnych przedsiębiorców znajduje się punkt konsultacyjny dla MSP prowadzony przez Skierniewicką Izbę Gospodarczą. Inicjatywa ta wychodzi naprzeciw potrzebom z zakresu doradztwa i informacji biznesowej wspomagającej rozwój przedsiębiorstw. Ponadto, Skierniewicka Izba Gospodarcza jest sygnatariuszem Wojewódzkiego Porozumienia Izb Gospodarczych, które powołało Radę Samorządu Gospodarczego Województwa Łódzkiego. Cele, jakie stawia przed sobą Rada to: integracja organizacji z województwa łódzkiego, rozwój kontaktów i współpracy ze społecznościami lokalnymi, krajowymi i zagranicznymi, wypracowanie wspólnego stanowiska wobec projektów rozwiązań odnoszących się do funkcjonowania gospodarki, konsolidacja działań na rzecz urzeczywistnienia koncepcji samorządu gospodarczego, prowadzenie wspólnej działalności lobbingowej dla podjęcia prac ustawodawczych tworzących ramy prawne samorządu gospodarczego.

Oprócz Izby, w wykazie instytucji wspierających sektor MSP w województwie łódzkim znalazł się również Cech Rzemiosł Różnych. Ponadto, w powiecie skierniewickim funkcjonuje także Fundusz Poręczeń Kredytowych. Fundusz utworzony został przez miasta: Piotrków Trybunalski, Tomaszów Mazowiecki, Skierniewice, Rawę Mazowiecką, Radomsko, a także przez Powiat Bełchatowski, Regionalną Izbę Gospodarczą w Piotrkowie,

⁵ Strefa istnieje w województwie od 1997 roku, powstała na mocy rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów. Celem ustanowienia Strefy był rozwój gospodarczy regionu łódzkiego poprzez: zaktualizowanie gospodarcze regionu zgodnie z programem zrównoważonego rozwoju oraz większe zróżnicowanie struktury gałęziowo-branżowej, złagodzenie społecznych i ekonomicznych skutków restrukturyzacji przemysłu lekkiego poprzez tworzenie nowych miejsc pracy, rozwój dziedzin produkcji i usług będących nośnikami postępu technicznego (nowoczesne techniki i technologie), pełne wykorzystanie istniejącego zaplecza naukowo-badawczego i potencjału intelektualnego, efektywne zagospodarowanie infrastruktury technicznej, wspieranie funkcjonujących podmiotów gospodarczych na terenie regionu łódzkiego. (źródło: <http://www.sse.lodz.pl>).

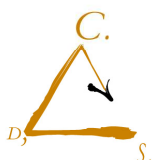

Skierniewicką Izbę Gospodarczą i Fundację Rozwoju Gminy Żelów. Zadaniem Funduszu jest udzielanie poręczeń dla mikro, małych i średnich przedsiębiorców, którzy chcą rozwijać swoją działalność gospodarczą. W Skierniewicach mieści się także Terenowa Jednostka Organizacyjna Federacji Stowarzyszeń Naukowo – Technicznych (FS - NOT), która realizuje program finansowego wspierania innowacji technicznych poprzez dofinansowanie badań przemysłowych ze środków budżetowych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Podsumowując, działania Skierniewic z zakresu wspierania przedsiębiorczości nie odbiegają znacząco od działań w podobnych powiatach w innych częściach Polski⁶. W ofercie powiatu występują między innymi: fundusz poręczeń kredytowych, punkt konsultacyjny dla małych i średnich przedsiębiorstw. Interesujące z punktu widzenia potencjalnego inwestora oraz mieszkańca Skierniewic są natomiast udane starania miejscowych władz, dotyczące utworzenia podstrefy w ramach Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, która może uczynić region bardziej atrakcyjnym dla biznesu.

⁶ Dla porównania w powiecie krośnieńskim istnieje punkt konsultacyjny dla MSP, fundusz poręczeń kredytowych, Centrum Innowacji i Transferu Technologii oraz inkubator przedsiębiorczości. – *patrz: Rozdział V*

III Instytucje rynku pracy w powiecie skierniewickim.

3.1 Liczba i potencjał instytucji rynku pracy

W tym miejscu niezbędne staje się wyjaśnienie, jak zdefiniowane zostało kluczowe dla całości badań pojęcie „instytucji rynku pracy”. Na potrzeby projektu przyjęto zdecydowanie szerszą niż ustawowa definicję, mówiącą o tym, że instytucja rynku pracy, to każdy publiczny, prywatny lub pozarządowy podmiot, który funkcjonując w sferze doradztwa zawodowego, pośrednictwa pracy, szkoleń, innowacyjnych technologii czy rozwoju regionalnego, pośrednio bądź bezpośrednio wpływa na lokalny rynek pracy.

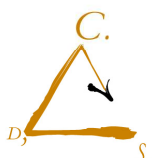
Badania niezbędne na tym etapie rozpoczęto od przeprowadzenia szczegółowego monitoringu zasobów Internetu. Do określenia liczby instytucji rynku pracy funkcjonujących w powiecie wykorzystano dodatkowo:

- wykaz agencji zatrudnienia Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej;
- bazę organizacji pozarządowych dostępna na stronie www.ngo.pl;
- rejestr instytucji szkoleniowych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Łodzi.

W oparciu o powyższe źródła stworzona została baza instytucji rynku pracy powiatu skierniewickiego (ziemskiego i grodzkiego). Ponadto, podczas badań terenowych (indywidualne wywiady pogłębione z przedstawicielami największych w powiecie skierniewickim organizacji/instytucji związanych z rynkiem pracy) położono szczególny nacisk na identyfikację instytucji aktywnie działających i funkcjonujących w świadomości społecznej powiatu.

3.1.1 Model optymalny a sytuacja w powiecie skierniewickim

Jako że niniejszy projekt obejmuje swoim zasięgiem tylko jeden powiat, sama prezentacja listy działających na jego obszarze instytucji miałaby jedynie moc opisową, niepozwalającą na jakąkolwiek ocenę powiatu skierniewickiego ze względu na liczbę i potencjał instytucji rynku pracy. Z tego względu zdecydowano się na porównanie sytuacji na powiatowym rynku pracy do tzw. modelu optymalnego. Model ten, stworzony w oparciu o tekst ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z roku 2004 nr 99, poz. 1001 z późniejszymi zmianami), a także indywidualne wywiady pogłębione z ekspertami rynku pracy, był z powodzeniem wykorzystywany do porównań wszystkich powiatów z

województwa podkarpackiego i świętokrzyskiego w ramach realizowanych przez Centrum Doradztwa Strategicznego projektów.⁷

Przy poszukiwaniu odpowiedzi na pytanie o modelowy kształt sieci instytucji rynku pracy w danym powiecie posłkowano się dodatkowo wskazanym przez Eugeniusza Kwiatkowskiego zbiorem funkcji aktywnej polityki państwa na rynku pracy⁸. Ekstrapolacja zbioru do poziomu powiatu jest w pełni uzasadniona. W jego skład weszły:

- aktywizacja zawodowa bezrobotnych;
- zmniejszenie niedopasowań strukturalnych na rynku;
- podnoszenie produktywności siły roboczej;
- oddziaływanie na wielkość zatrudnienia i bezrobocia;
- weryfikacja gotowości bezrobotnych do pracy.

Wypełnienie tych funkcji przez instytucje rynku pracy pozwala na budowę kompleksowej oferty wsparcia mieszkańców powiatu.

Należy mieć na uwadze, że podejście instytucjonalne, zastosowane przy tworzeniu modelu optymalnego, powoduje zagrożenia, wśród których wymienić należy przede wszystkim brak informacji na temat rzeczywistego funkcjonowania instytucji czy form współpracy między nimi. Mimo to wydaje się ono być jedynym obiektywnym i miarodajnym ujęciem. Co więcej, jego słabości starano się przezwyciężyć, konstruując ankietę mailową skierowaną do instytucji rynku pracy oraz kwestionariusz indywidualnego wywiadu pogłębionego z ich przedstawicielami w taki sposób, by uzyskać brakujące informacje.

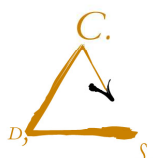
Jakie zatem instytucje uwzględniono w modelu optymalnym⁹? Poniżej znajduje się ich lista, uzupełniona o krótkie opisy:

- Agencja Pośrednictwa Pracy – jedyna niepubliczna instytucja świadcząca usługi w zakresie pośrednictwa pracy. Pośrednictwo pracy, rozumiane jako optymalne kojarzenie ofert pracy i osób poszukujących zatrudnienia, jest usługą o priorytetowym

⁷ Mapa Monitorująca Szanse na Pracę absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych województwa świętokrzyskiego (MMSP) i "Indeks Gotowości Rynkowej - nowy instrument monitorujący szanse na pracę absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych województwa podkarpackiego (IGR)", projekty realizowane w ramach Priorytetu 2 ZPORR - Działanie 2.1.

⁸ E. Kwiatkowski, *Bezrobocie. Podstawy teoretyczne*, Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa 2002, str. 301

⁹ W modelu optymalnym nie uwzględniono Powiatowych Rad Zatrudnienia oraz Powiatowych Urzędów Pracy. Obligatoryjne funkcjonowanie tych organów w każdym powiecie unormowano przepisami ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym oraz ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

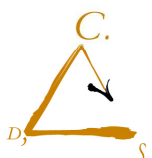
znaczeniu dla sprawnie funkcjonującego rynku pracy¹⁰. Agencje takie funkcjonują po uzyskaniu wpisu do rejestru agencji zatrudnienia prowadzonego przez właściwego ministra¹¹. Źródło weryfikacji informacji: Krajowy Rejestr Agencji Zatrudnienia zamieszczony na stronie internetowej www.kraz.praca.gov.pl;

- Ochotniczy Hufiec Pracy (OHP) – zaliczony do grona instytucji rynku pracy przepisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. W myśl ustawy Ochotnicze Hufce Pracy pełnią rolę państwowej jednostki wyspecjalizowanej w działaniach na rzecz młodzieży (w tym w zakresie zatrudnienia), w szczególności tej zagrożonej wykluczeniem społecznym, oraz bezrobotnych do 25 roku życia¹². Źródło weryfikacji informacji: strona internetowa www.ohp.pl;
- Centrum Kształcenia Ustawicznego/Ośrodki Kształcenia Zawodowego – kluczowe placówki kształcenia ustawicznego tj. uzyskiwania oraz uzupełniania wiedzy ogólnej (CKU) oraz umiejętności i kwalifikacji zawodowych (CKU i OKZ) przez osoby, które spełniły obowiązek szkolny. Źródło weryfikacji informacji: strona internetowa Centrum Kształcenia Ustawicznego w Skierniewicach www.cku.skierniewice.com oraz Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Łodzi www.zdz.lodz.pl;
- organizacja pozarządowa zajmująca się rynkiem pracy, wspieraniem przedsiębiorczości, rozwojem regionalnym – organizacje te stanowią oddolne, społeczne inicjatywy mające na celu zarówno aktywizację społeczności lokalnej, jak i zbudowanie klimatu sprzyjającego powstawaniu nowych przedsiębiorstw;
- instytucja szkoleniowa – odgrywająca ważną rolę w aktywizowaniu i podnoszeniu kwalifikacji bezrobotnych (instytucje te umieszczono w jednym punkcie z uwagi na często pokrywające się obszary działań). Źródło weryfikacji informacji: Rejestr Instytucji Szkoleniowych dostępny na stronie www.ris.praca.gov.pl oraz baza danych organizacji pozarządowych zamieszczona na stronie www.bazy.ngo.pl;
- Gminne Centrum Informacji (GCI) – spełnia funkcję pośrednictwa zawodowego, jak również tworzy warunki umożliwiające dostęp do szerokiej informacji ułatwiającej obywatelom poruszanie się na rynku pracy lokalnym, regionalnym i krajowym. Źródło weryfikacji informacji: strona internetowa Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Łodzi www.wup.lodz.pl;

¹⁰ Por. art. 35 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2004 r., Nr 99, poz. 1001 z późniejszymi zmianami) oraz M. Kabaj, *Strategie i programy przeciwdziałania bezrobociu w Unii Europejskiej i w Polsce*, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 2004, str. 132.

¹¹ Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001 z późniejszymi zmianami).

¹² Na podstawie art. 6 ust. 3 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001 z późniejszymi zmianami).

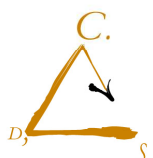

- Centrum Integracji Społecznej (CIS) – jego celem jest aktywizacja zawodowa i społeczna osób, które znalazły się w trudnej sytuacji na rynku pracy, zwłaszcza osób trwale bezrobotnych, uzależnionych, opuszczających zakłady karne, bezdomnych, chorych psychicznie i niepełnosprawnych. Źródło weryfikacji: Centra podlegają rejestracji w Regionalnym Centrum Polityki Społecznej w Łodzi;
- Cech Rzemiosł Różnych – społeczno – zawodowa organizacja samorządu gospodarczego rzemiosła najniższego szczebla. Cechy zrzeszają przedstawicieli zawodów rzemieślniczych w regionie, reprezentując interesy środowiska oraz nadzorując przebieg procesu przygotowania zawodowego w rzemiośle. Odgrywają istotną rolę przy wypracowywaniu płaszczyzny współpracy placówek edukacyjnych z pracodawcami. Cechy Rzemiosł Różnych zrzeszają się w ramach odpowiednich terytorialnie Izb Rzemieślniczych. Źródło weryfikacji informacji: strona internetowa Izby Rzemieślniczej w Łodzi www.irlodz.home.pl.

Ocena każdej z kategorii ujętej w modelu optymalnym dokonana została w oparciu o skalę dychotomiczną. Przekładała się ona na premiowanie 1 punktem występowania danego typu instytucji w powiecie (niezależnie od ich ilości) oraz brakiem punktu, jeżeli instytucja taka w powiecie nie funkcjonowała. W przypadku prezentacji potencjału instytucji rynku pracy powiatu skierniewickiego, taka ocena poszerzona została w miarę możliwości o krótką część opisową (zawierającą m.in. informację o liczbie czy też lokalizacji instytucji). Podsumowanie skierniewickiej sytuacji znajduje się w poniższej tabeli:

Tabela 2. Instytucje rynku pracy powiatu skierniewickiego w stosunku do modelu optymalnego.

Typ instytucji	Występowanie instytucji
Agencja Pośrednictwa Pracy	(+) Dwie agencje zatrudnienia, obie należą do grupy Axel, świadczą usługi w zakresie pośrednictwa pracy w kraju i za granicą (Holandia), pracy tymczasowej oraz doradztwa zawodowego.
Ochotniczy Hufiec Pracy	(+) W ramach OHP funkcjonują: - Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży - Mobilne Centrum Informacji Zawodowej - Młodzieżowe Biuro Pracy
Centrum Kształcenia Ustawicznego/Ośrodek Kształcenia Zawodowego	(+) W Skierniewicach funkcjonuje zarówno Centrum Kształcenia Ustawicznego, jak i Ośrodek Kształcenia Zawodowego.
Organizacja pozarządowa zajmująca się	(+)

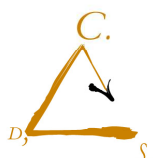

rynkiem pracy, wspieraniem przedsiębiorczości, rozwojem regionalnym; instytucja szkoleniowa	Na terenie powiatu działa 15 instytucji szkoleniowych (np. Ośrodek Szkoleniowo-Konsultingowy MARPOŻ czy Agencja Szkoleniowa AP GRINIAR) oraz liczne organizacje pozarządowe (wśród działających na rynku pracy wymienić można np. Stowarzyszenie na Rzecz Młodzieży „Brama” czy też Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich "OPUS" - biuro lokalne w Skierniewicach)
Gminne Centrum Informacji	(+) Na terenie powiatu znajdują się 3 GCI: - w Lipcach Reymontowskich; - w Godzianowie; - w Głuchowie.
Centrum Integracji Społecznej	(-)
Cech Rzemiosł Różnych	(+) W powiecie funkcjonuje również Skierniewicka Izba Gospodarcza, która wśród celów ma rozwijanie i propagowanie inicjatyw, postaw i działań sprzyjających przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej.

W zestawieniu z modelem optymalnym sytuacja w powiecie skierniewicki wydaje się bardzo korzystna. Na jego terenie znajdują się wszystkie typy instytucji wchodzące w skład tego modelu z wyjątkiem CIS. Należy przy tym zaznaczyć, że funkcjonowanie takich placówek nie jest jeszcze w Polsce powszechne (wg strony internetowej www.bazy.ngo.pl, na terenie naszego kraju znajduje się 35 CIS-ów¹³), a tworzenie warunków do ich organizacji zapisane jest jako jedno z działań w „Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Skierniewice na lata 2005-2010”. Co więcej, Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „Ametyst” prowadzi Klub Integracji Społecznej – okrojona, pilotażową formę CIS-u. Warto dodać, że w Skierniewicach prężnie działa również Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, będące komórką organizacyjną Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Łodzi. Z drugiej strony, trudno jednoznacznie określić, czy stan ten jest wynikiem aktywności powiatowych władz i społeczności lokalnej, czy też jest spuścizną, która pozostała Skierniewicom z czasów, gdy były miastem wojewódzkim¹⁴.

¹³ stan na marzec 2009 r.

¹⁴ Próby odpowiedzi na to pytanie dostarcza Rozdział V porównujący Skierniewice z innymi byłymi miastami wojewódzkimi (Krosnem, Tarnobrzegiem i Przemyślem).

3.1.2 Potencjał oraz przykłady działalności wybranych instytucji rynku pracy

Liczebność i różnorodność instytucji świadczą w pewnym stopniu o możliwości wspierania przez nie osób nieradzących sobie na rynku pracy. Jednakże, zgodnie z popularną maksymą, ilość nie zawsze musi przechodzić w jakość. Warto zatem dokładniej przyjrzeć się profilom kilku wybranych instytucji pod kątem oferowanych przez nie usług rynku pracy, a także oferty skierowanej do uczniów i absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych oraz współpracy z owymi szkołami¹⁵. Profile te (w celu systematyzacji przedstawione w ujęciu tabelarycznym) przygotowano w oparciu o wyniki ankiet mailowych skierowanych do przedstawicieli instytucji rynku pracy (próbą: 7), a także o ich wypowiedzi, uzyskane podczas indywidualnych wywiadów pogłębionych. Uzupełnieniem prezentacji instytucji będzie krótki opis konkretnych przykładów podejmowanych przez nie działań, obrazujący ich potencjał w wypełnianiu luki w przygotowaniu absolwentów (obecnych lub przyszłych) do funkcjonowania na rynku pracy. Przy doborze instytucji do badań, kierowano się następującymi założeniami:

- dążenie do wyboru podmiotów szczególnie aktywnych na terenie powiatu, zwłaszcza jeśli chodzi o działalność skierowaną do młodzieży (na podstawie opinii lokalnych ekspertów oraz informacji na temat instytucji, znajdujących się w Internecie);
- zapewnienie zróżnicowania przedstawianych instytucji (stąd obecność w próbie zarówno Powiatowego Urzędu Pracy, jednostki OHP czy OKZ, jak i CKU, organizacji pozarządowej, instytucji szkoleniowej oraz Cechu Rzemiosł Różnych).

Powiatowy Urząd Pracy

Listę prezentowanych instytucji rynku pracy otwiera Powiatowy Urząd Pracy w Skierniewicach. Powiatowy Urząd Pracy, jako kluczowa instytucja zajmująca się lokalnym rynkiem pracy, prowadzi działalność w oparciu o ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Kształt lokalnego rynku pracy zależy w dużej mierze od działań podejmowanych właśnie przez PUP, zwłaszcza tych, które wykraczają poza katalog zadań obligatoryjnych. Profil działalności PUP Skierniewice prezentuje Tabela 3.

¹⁵ Przy czym kwestia współpracy oraz oferty skierowanej do młodzieży zostanie pogłębiona w Rozdziale IV.

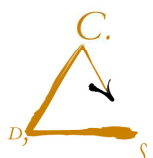

Tabela 3. Profile instytucji rynku pracy – PUP w Skierniewicach

Nazwa i rodzaj instytucji	Powiatowy Urząd Pracy w Skierniewicach
Obszar działania instytucji	powiat skierniewicki
Rodzaje usług rynku pracy kluczowe dla instytucji	<ul style="list-style-type: none"> – pośrednictwo pracy; – usługi Eures; – doradztwo zawodowe; – planowanie rozwoju zawodowego i organizowanie szkoleń; – pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy.
Uczniowie/absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych w Skierniewicach jako odbiorcy oferty instytucji	dość często
Rodzaje usług, z których uczniowie/absolwenci korzystają najczęściej	<ul style="list-style-type: none"> – staże zatrudnieniowe; – doradztwo zawodowe; – organizacja szkoleń.
Współpraca z ponadgimnazjalnymi szkołami zawodowymi w zakresie przygotowania młodzieży do poruszania się po rynku pracy	tak
Formy współpracy ze szkołami	<ul style="list-style-type: none"> – wsparcie szkół w upowszechnianiu i prowadzeniu doradztwa zawodowego dla uczniów; – konsultowanie decyzji dotyczących wprowadzania nowych kierunków.

Programy realizowane przez PUP w Skierniewicach w 2008 r., z których mogli skorzystać absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych, zestawiono w Tabeli 4¹⁶.

¹⁶ W celu zobrazowania skali przedsięwzięć, zestawienie uzupełniono o kwoty na nie przeznaczone.

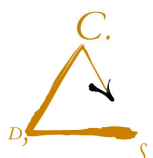

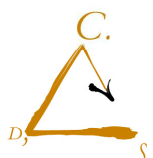

Tabela 4. Programy przeciwdziałania bezrobociu, z których mogli korzystać absolwenci, realizowane przez PUP w Skierniewicach w 2008 r.

Nazwa projektu	Działania	Kwota finansowania w zł
„Regionalny program INWESTOR”	Dotacje dla bezrobotnych i pracodawców na refundację doposażenia tworzonych stanowisk pracy.	879 600
„Kwalifikacje 2008”	Szkolenia i przekwalifikowanie bezrobotnych.	250 000
„Porządki 2008”	Roboty publiczne.	50 500
„Lokalny program promowania i wspierania przedsiębiorczości wśród osób bezrobotnych”	Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla osób bezrobotnych.	145 000
„Lokalny program wspierania pracodawców w pozyskiwaniu nowych pracowników oraz promowanie przedsiębiorczości wśród bezrobotnych”	Dotacje dla bezrobotnych, staże zatrudnieniowe, przygotowanie zawodowe.	900 000
„Moja szansa”, PO KL 6.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych	Stworzenie warunków do założenia własnej działalności gospodarczej dla 118 osób bezrobotnych.	1 666 300

Powiatowy Urząd Pracy w Skierniewicach w przeszłości również podejmował działania projektowe skierowane do młodzieży. W latach 2006 – 2007 realizował projekt „Początek kariery”, mający na celu ułatwienie startu zawodowego bezrobotnej młodzieży z powiatu i miasta Skierniewice. Wszyscy uczestnicy objęci zostali kompleksowym wsparciem umożliwiającym im wejście na rynek pracy, podjęcie zatrudnienia oraz samozatrudnienia poprzez usługi poradnictwa zawodowego, pośrednictwa pracy, staże, umożliwienie samozatrudnienia (doradztwo, szkolenie i przyznanie środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej).

Powiatowy Urząd Pracy w Skierniewicach włączał się także aktywnie w wiele projektów skierowanych wprost do młodzieży, realizowanych przez inne instytucje. Jako partner m.in. uczestniczył w 2005 roku w dwóch projektach realizowanych w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwoju Zasobów Ludzkich, działanie 1.2 „Perspektywy dla młodzieży”. Projekt „Konceptja kariery krok po kroku”, realizowany wspólnie z Centrum

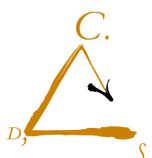
Komputerowym ZETO S.A. w Łodzi, skierowany był do bezrobotnej młodzieży do 25 roku życia, absolwentów wszystkich typów szkół. Jego celem było opracowanie multimedialnej publikacji (w formie poradnika CD) i programu emitowanego w TVP 3, prezentującego informacje dotyczące umiejętności poruszania się po rynku pracy, m.in. automotywacji, radzenia sobie ze stresem oraz autoprezentacji w aspekcie rozmowy kwalifikacyjnej. Poradnik przekazany został do wszystkich urzędów pracy z terenu województwa łódzkiego. Celem drugiego projektu pt. „Zosia – Samosia, czyli: samozatrudnienie i promocja przedsiębiorczości w regionie łódzkim”, realizowanego wspólnie z Fundacją „Razem” ze Skierniewic, była promocja aktywności gospodarczej i przedsiębiorczości wśród młodzieży – zakładania własnej działalności gospodarczej. Materiały opracowane w ramach obu projektów przekazywane były uczniom podczas spotkań z doradcami zawodowymi PUP.

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej (CiPKZ)

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Skierniewicach jest komórką Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Łodzi. Centrum dysponuje szeroką ofertą skierowaną do młodzieży, w tym również do uczniów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych, mimo że, jak zaznaczyli w ankiecie przedstawiciele instytucji, „zapisy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy odnoszą podstawowe usługi rynku pracy, będące w dyspozycji publicznych służb zatrudnienia, do osób bezrobotnych i poszukujących pracy”. Profil działalności CiPKZ prezentuje Tabela 5.

Tabela 5. Profile instytucji rynku pracy – CiPKZ

Nazwa i rodzaj instytucji	Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej
Obszar działania instytucji	województwo łódzkie
Rodzaje usług rynku pracy kluczowe dla instytucji	– doradztwo zawodowe; – organizacja szkoleń; – pośrednictwo pracy (w tym międzynarodowe);
Uczniowie/absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych w Skierniewicach jako odbiorcy oferty instytucji	dość często
Rodzaje usług, z których uczniowie/absolwenci korzystają najczęściej	– doradztwo zawodowe; – organizacja szkoleń; – pośrednictwo pracy (w tym międzynarodowe);
Współpraca z ponadgimnazjalnymi szkołami zawodowymi w zakresie przygotowania młodzieży do	tak

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

poruszania się po rynku pracy	
Formy współpracy ze szkołami	<ul style="list-style-type: none"> – prowadzenie zajęć mających na celu przygotowanie uczniów do tworzenia dokumentów związanych z poszukiwaniem pracy; – prowadzenie doradztwa zawodowego (zajęcia w siedzibie Centrum dla grup ze szkół); – organizacja targów edukacyjnych.

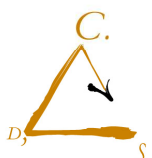
Przykłady inicjatyw podejmowanych przez Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Skierniewicach, interesujących ze względu na możliwość wsparcia młodzieży w poruszaniu się po rynku pracy (oraz edukacji), a także podnoszenia poziomu jej kompetencji, prezentuje Tabela 6.

Tabela 6. Przykłady projektów realizowanych przez CIIPKZ

Nazwa projektu	Opis projektu
"Moja droga do sukcesu - warsztaty planowania kariery zawodowej"	Jednodniowe warsztaty, adresowane do uczniów gimnazjów oraz szkół ponadgimnazjalnych, mające na celu określenie preferencji i zainteresowań zawodowych oraz pomoc w wyborze ścieżki kształcenia.
„Aktywny na rynku pracy”	Warsztaty tematyczne, skierowane do osób bezrobotnych, mające na celu zwiększenie ich szans na znalezienie pracy, realizowane wspólnie z PUP Skierniewice i PUP Łowicz oraz Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Skierniewicach.
seminarium "Własna firma – krok po kroku"	Trzydniowe seminarium, mające na celu zapoznanie z zasadami zakładania własnej firmy.
szkolenie "Wyjazdy zagraniczne sposobem zdobycia funduszy na kontynuowanie nauki oraz doskonalenie znajomości języka obcego"	Jednodniowe szkolenie, zapoznające uczestników z możliwościami finansowania nauki poza granicami kraju, realizowane wspólnie z przedstawicielami firm Au-pair.
„InFuture" – targi edukacyjne	Coroczne, jednodniowe targi, prezentujące ofertę edukacyjną szkół wyższych – CIIPKZ jest ich współorganizatorem.
szkolenie z zakresu obsługi kas fiskalnych	Trzydniowe szkolenie, mające na celu zapoznanie z zasadami obsługi kas fiskalnych.

Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP

Centra Edukacji i Pracy Młodzieży, jako jednostki organizacyjne OHP, koordynują działalność młodzieżowych biur pracy, ich filii, klubów pracy, mobilnych centrów informacji

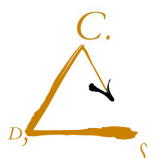

zawodowej, a także hufców pracy działających na przypisanym im terenie. Prowadzą liczne działania skierowane do młodzieży – w tym uczniów oraz absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych, którzy stanowią główną grupę odbiorców projektów realizowanych przez CEiPM. Profil działalności Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP w Skierniewicach prezentuje Tabela 7.

Tabela 7. Profile instytucji rynku pracy – CEiPM OHP

Nazwa i rodzaj instytucji	Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP
Obszar działania instytucji	województwo łódzkie
Rodzaje usług rynku pracy kluczowe dla instytucji	– organizacja szkoleń; – doradztwo zawodowe; – pośrednictwo pracy (w tym międzynarodowe).
Uczniowie/absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych w Skierniewicach jako odbiorcy oferty instytucji	główna grupa odbiorców
Rodzaje usług, z których uczniowie/absolwenci korzystają najczęściej	– organizacja szkoleń; – doradztwo zawodowe; – pośrednictwo pracy (w tym międzynarodowe).
Współpraca z ponadgimnazjalnymi szkołami zawodowymi w zakresie przygotowania młodzieży do poruszania się po rynku pracy	tak
Formy współpracy ze szkołami	– prowadzenie zajęć mających na celu przygotowanie uczniów do tworzenia dokumentów związanych z poszukiwaniem pracy; – prowadzenie doradztwa zawodowego w szkołach; – organizacja targów edukacyjnych, dni przedsiębiorczości itp.; – organizacja giełd pracy z ofertami skierowanymi do młodzieży powyżej 15 roku życia.

Przykładem inicjatywy Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży, skierowanej do młodzieży, jest projekt „Szkolenie – praktyka – zatrudnienie – rozwój”, mający na celu aktywizację zawodową oraz integrację społeczną osób w wieku 16-25 lat. Obejmuje on poradnictwo zawodowe i psychologiczne, a także naukę języka angielskiego i informatyki. Należy również podkreślić aktywność CEiPM w organizacji kursów wyposażających uczniów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych w dodatkowe kwalifikacje (np. kurs murarza,

betoniarza zbrojarza, kurs wizażu, kursy dające uprawnienia na wózki widłowe, prawo jazdy kat. C, uprawnienia SEP-owskie).

Ośrodek Kształcenia Zawodowego

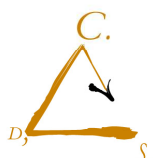
OKZ w Skierniewicach jest ośrodkiem podległym Zakładowi Doskonalenia Zawodowego w Łodzi. Jego działalność koncentruje się w głównej mierze na prowadzeniu kursów zawodowych, z których korzystają między innymi absolwenci skierniewickich ponadgimnazjalnych szkół zawodowych¹⁷. Profil działalności Ośrodka Kształcenia Zawodowego w Skierniewicach prezentuje Tabela 8.

Tabela 8. Profile instytucji rynku pracy – OKZ

Nazwa i rodzaj instytucji	Zakład Doskonalenia Zawodowego w Łodzi - Ośrodek Kształcenia Zawodowego w Skierniewicach
Obszar działania instytucji	województwo łódzkie
Rodzaje usług rynku pracy kluczowe dla instytucji	– organizacja kursów zawodowych; – organizacja szkoleń; – doradztwo zawodowe.
Uczniowie/absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych w Skierniewicach jako odbiorcy oferty instytucji	dość często
Rodzaje usług, z których uczniowie/absolwenci korzystają najczęściej	– organizacja kursów zawodowych; – organizacja szkoleń; – doradztwo zawodowe.
Współpraca z ponadgimnazjalnymi szkołami zawodowymi w zakresie przygotowania młodzieży do poruszania się po rynku pracy	tak, w przeszłości
Formy współpracy ze szkołami	– organizacja kursów zawodowych; – poradnictwo zawodowe i poradnictwo psychologiczne dla osób niepełnosprawnych.

Wartą wymienienia działalnością OKZ Skierniewice jest realizacja w 2008 r. projektu „Nowy zawód – Twoją szansą”, współfinansowanego z funduszy Unii Europejskiej. Obejmował on kursy w zawodzie: sekretarka-asystentka szefa oraz specjalista ds. kadr i płac z elementami księgowości komputerowej.

¹⁷ Lista oferowanych kursów znajduje się na stronie internetowej OKZ: <http://www.zdz.lodz.pl/index.php?page=49>.

Centrum Kształcenia Ustawicznego

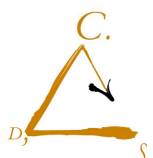
Centrum Kształcenia Ustawicznego w Skierniewicach prowadzi działalność w zakresie nauczania – w jego ramach funkcjonuje liceum ogólnokształcące dla dorosłych, uzupełniające liceum dla dorosłych oraz szkoła policealna. CKU prowadzi również ośrodek doksztalania oraz punkt doradztwa zawodowego. W ramach ośrodka doksztalania prowadzone są zajęcia z teoretycznych przedmiotów zawodowych dla pracowników młodocianych (uczniów klas wielozawodowych Zespołu Szkół Zawodowych nr 2, kształcących się w zawodach: piekarz, cukiernik, sprzedawca, fryzjer, kucharz małej gastronomii), a także kursy komercyjne, wyposażające w dodatkowe kwalifikacje, takie jak: kurs księgowości komputerowej, przedsiębiorczości, BHP, pedagogiczne dla wykładowców BHP, kadr i płać. Profil działalności Centrum Kształcenia Ustawicznego w Skierniewicach prezentuje Tabela 9. CKU nie prowadzi dodatkowej działalności projektowej.

Tabela 9. Profile instytucji rynku pracy – CKU

Nazwa i rodzaj instytucji	Centrum Kształcenia Ustawicznego
Obszar działania instytucji	województwo łódzkie
Rodzaje usług rynku pracy kluczowe dla instytucji	– kształcenie w formach szkolnych (licea, w tym uzupełniające, szkoła pomaturalna); – organizacja szkoleń; – doradztwo zawodowe.
Uczniowie/absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych w Skierniewicach jako odbiorcy oferty instytucji	główna grupa odbiorców
Rodzaje usług, z których uczniowie/absolwenci korzystają najczęściej	– kształcenie w formach szkolnych (licea, w tym uzupełniające, szkoła pomaturalna); – organizacja szkoleń; – doradztwo zawodowe.
Współpraca z ponadgimnazjalnymi szkołami zawodowymi w zakresie przygotowanie młodzieży do poruszania się po rynku pracy	tak
Formy współpracy ze szkołami	prowadzenie doradztwa zawodowego w szkołach

Cech Rzemiosł Różnych

Cech Rzemiosł Różnych w Skierniewicach zrzesza zakłady rzemieślnicze oraz małe przedsiębiorstwa różnych branż. Reprezentuje interesy pracodawców, pośredniczy również w organizacji praktycznej nauki zawodu dla młodocianych pracowników. Profil działalności

Cechu Rzemiosł Różnych w Skierniewicach prezentuje Tabela 10. Cech nie realizuje dodatkowych projektów, z których mogłyby korzystać młodzież kształcąca się zawodowo.

Tabela 10. Profile instytucji rynku pracy – Cech Rzemiosł Różnych

Nazwa i rodzaj instytucji	Cech Rzemiosł Różnych
Obszar działania instytucji	powiat skierniewicki
Rodzaje usług rynku pracy kluczowe dla instytucji	– promocja pracodawców; – organizacja szkoleń; – organizacja staży.
Uczniowie/absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych w Skierniewicach jako odbiorcy oferty instytucji	główna grupa odbiorców
Rodzaje usług, z których uczniowie/absolwenci korzystają najczęściej	– promocja pracodawców; – organizacja szkoleń; – organizacja staży.
Współpraca z ponadgimnazjalnymi szkołami zawodowymi w zakresie przygotowania młodzieży do poruszania się po rynku pracy	nie, ale uważają, że warto podjąć taką współpracę
Formy współpracy ze szkołami	brak

Stowarzyszenie na Rzecz Młodzieży „Brama”

Celem działalności Stowarzyszenia na Rzecz Młodzieży „Brama” jest integracja – zarówno środowisk młodzieżowych, jak i międzypokoleniowa, a także inspirowanie młodzieży do twórczej pracy. Kluczowymi obszarami jego aktywności są kultura (np. organizacja warsztatów muzycznych), sport (np. organizacja turniejów piłki nożnej) oraz edukacja. Część działalności stowarzyszenia służy również wsparciu młodych ludzi w radzeniu sobie na rynku pracy. „Brama” prowadzi punkt porad dla młodzieży i rodziców, gdzie mogą oni uzyskać pomoc psychologiczną między innymi w zakresie pracy i edukacji. Co więcej, w latach 2005 – 2007 stowarzyszenie realizowało projekt „*Masz szansę*”, który miał na celu diagnozę potencjału zawodowego młodzieży zagrożonej wykluczeniem, a następnie zwiększenie aktywności tej grupy i przystosowanie jej do życia społecznego poprzez realizację szkoleń i warsztatów edukacyjno-wychowawczych. Profil działalności Stowarzyszenia na Rzecz Młodzieży „Brama” w zakresie usług rynku pracy prezentuje Tabela 11.

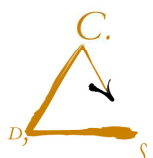

Tabela 11. Profile instytucji rynku pracy – „Brama”

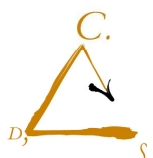
Nazwa i rodzaj instytucji	Stowarzyszenie na Rzecz Młodzieży „Brama”
Obszar działania instytucji	powiat skierniewicki
Rodzaje usług rynku pracy kluczowe dla instytucji	– poradnictwo (rodzinne, psychologiczne, prawne itp.); – doradztwo psychologiczno – motywacyjne; – organizacja staży.
Uczniowie/absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych w Skierniewicach jako odbiorcy oferty instytucji	rzadko, oferta dotyczy raczej młodszych uczniów
Rodzaje usług, z których uczniowie/absolwenci korzystają najczęściej	nie dotyczy
Współpraca z ponadgimnazjalnymi szkołami zawodowymi w zakresie przygotowania młodzieży do poruszania się po rynku pracy	tak, w przeszłości, ale nie widzą potrzeby kontynuacji
Formy współpracy ze szkołami	organizacja szkoleń

Ośrodek Szkoleniowo-Konsultingowy „MARPOŻ”

Ośrodek Szkoleniowo-Konsultingowy „MARPOŻ” prowadzi szkolenia w zakresie BHP i ochrony przeciwpożarowej. Ośrodek dąży do rozszerzenia swojej działalności – w 2009 r. realizuje współfinansowany z funduszy Unii Europejskiej projekt „Perspektywa zawodowa”, którego celem jest podniesienie aktywności zawodowej oraz dostępu do zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w woj. łódzkim. Wykazuje również chęć współpracy z ponadgimnazjalnymi szkołami zawodowymi. Profil działalności Ośrodka Szkoleniowo-Konsultingowego „MARPOŻ” prezentuje Tabela 12.

Tabela 12. Profile instytucji rynku pracy – „MARPOŻ”

Nazwa i rodzaj instytucji	MARPOŻ Ochrona BHP i PPOŻ – Ośrodek Szkoleniowo-Konsultingowy
Obszar działania instytucji	cały kraj
Rodzaje usług rynku pracy kluczowe dla instytucji	– organizacja szkoleń; – organizacja kursów zawodowych; – doradztwo zawodowe.
Uczniowie/absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych w Skierniewicach jako odbiorcy oferty instytucji	prawie nigdy lub nigdy
Rodzaje usług, z których uczniowie/absolwenci korzystają	brak

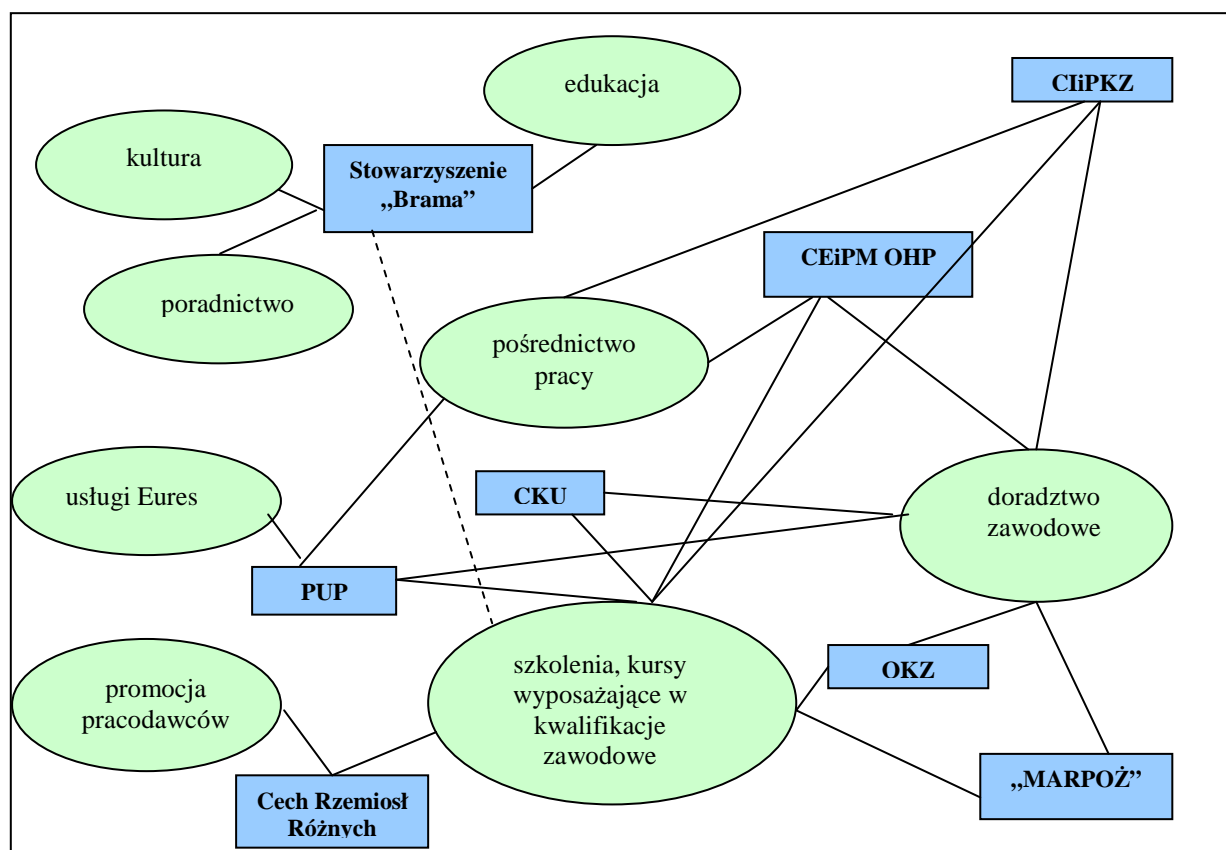

najczęściej	
Współpraca z ponadgimnazjalnymi szkołami zawodowymi w zakresie przygotowania młodzieży do poruszania się po rynku pracy	nie, ale uważają, że warto podjąć taką współpracę
Formy współpracy ze szkołami	nie dotyczy

3.2 Podsumowanie

Jak widać, instytucje funkcjonujące na rynku pracy powiatu skierniewickiego dysponują zróżnicowaną ofertą usług – obszary ich działania systematyzuje Diagram 1.

Diagram 1. Mapa obszarów działania instytucji rynku pracy w Skierniewicach

Uwaga: Linia przerywana oznacza, że instytucja prowadziła dany rodzaj działalności w przeszłości.

Co istotne, z punktu widzenia realizowanego projektu, stosunkowo często podejmują one działania skierowane do młodzieży (6 z 8 prezentowanych instytucji), a także współpracują z ponadgimnazjalnymi szkołami zawodowymi ze Skierniewic (4 instytucje) bądź też są taką współpracą zainteresowane (2 instytucje). Jednakże, zaprezentowane do tej pory dane,

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

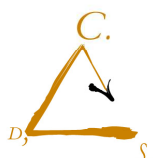

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

pochodzące w głównej mierze z ankiet mailowych, nie pozwalają jeszcze na dokonanie jakościowej oceny stanu instytucji rynku pracy powiatu skierniewickiego. Kolejny rozdział uzupełnia nakreślony już obraz o rozwinięcie kwestii współpracy instytucji z ponadgimnazjalnymi szkołami zawodowymi (a także z innymi instytucjami) oraz działalności skierowanej do młodzieży – w oparciu o dane uzyskane podczas indywidualnych wywiadów pogłębionych z przedstawicielami instytucji rynku pracy.

**IDENTYFIKACJA I ANALIZA POTRZEB EDUKACYJNYCH
PONADGIMNAZJALNEGO SZKOLNICTWA ZAWODOWEGO W SKIERNIEWICACH**

Realizator projektu:

Centrum Doradztwa Strategicznego s.c. D. Bienkowska, C. Ułasiński, J. Szymańska
31 – 153 Kraków, ul. Szlak 65 biuro 1004, tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85

www.cds.krakow.pl

e-mail: sk@cds.krakow.pl

Terenowe biuro projektu:

96 – 100 Skierniewice, ul. Piłsudskiego 2, tel. 668 858 360

IV Współpraca instytucji rynku pracy z ponadgimnazjalnymi szkołami zawodowymi i innymi partnerami oraz ich oferta skierowana do uczniów i absolwentów

Dla oceny potencjału instytucji rynku pracy funkcjonujących w powiecie skierniewickim w świetle wypełniania luki między ofertą ponadgimnazjalnych szkół zawodowych a wymaganiami rynku pracy, ważna jest kwestia podejmowania przez nie współpracy – zarówno z ponadgimnazjalnymi szkołami zawodowymi, jak i innymi partnerami. Z takiej kooperacji, umożliwiającej wymianę doświadczeń i pełniejsze wykorzystanie zasobów, mogą rodzić się działania i projekty skierowane do uczniów – a więc wpływające bezpośrednio na poziom kompetencji absolwentów opuszczających szkoły. Może ona również owocować aktywnościami, w których mogą brać udział osoby, które ukończyły szkołę zawodową – szczególnie te posiadające status bezrobotnych. Niniejszy rozdział ma na celu naszkicowanie sieci powiązań łączących instytucje rynku pracy z powiatu skierniewickiego. Dodatkowo, zaprezentowana zostanie ta część ich oferty, z której korzystać mogą uczniowie lub absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych, z rozróżnieniem na przedsięwzięcia realizowane we współpracy ze szkołą – na które położony zostanie szczególny nacisk – oraz działania prowadzone indywidualnie przez poszczególne instytucje.

4.1 Współpraca instytucji rynku pracy z ponadgimnazjalnymi szkołami zawodowymi

Jakie formy przybiera współpraca skierniewickich instytucji rynku pracy z ponadgimnazjalnymi szkołami zawodowymi? Systematyzuje je Diagram X. Dodatkowo, poniżej znajduje się typologia owych form, wraz z krótkim opisem oraz zaznaczeniem, które z lokalnych instytucji je podejmują¹⁸.

¹⁸ Wykorzystano informacje pochodzące z pogłębionych wywiadów indywidualnych, przeprowadzonych z przedstawicielami 7 instytucji.

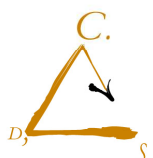
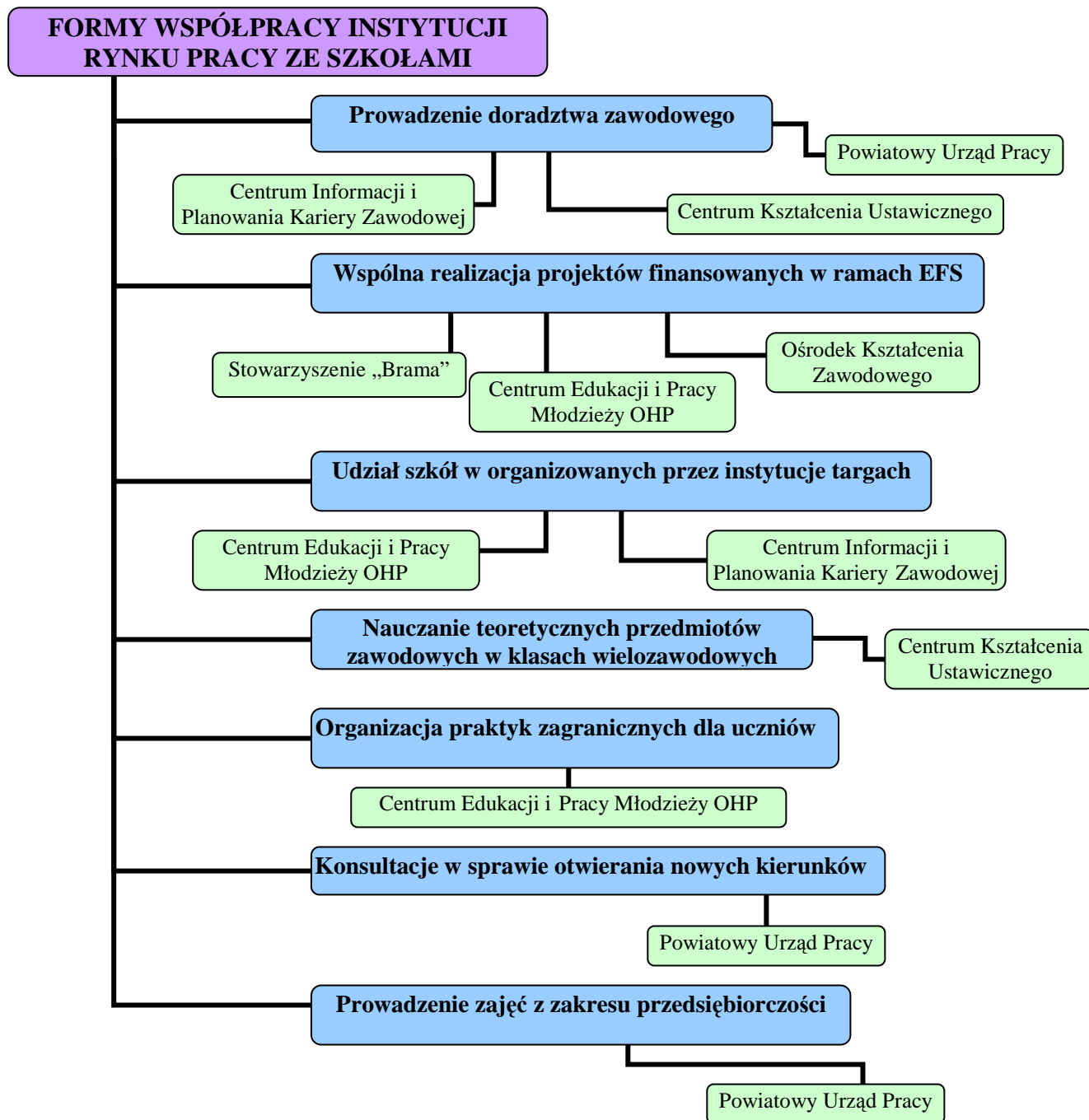

Diagram 2. Formy współpracy instytucji rynku pracy z ponadgimnazjalnymi szkołami zawodowymi

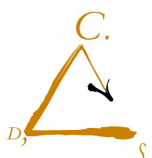

- prowadzenie doradztwa zawodowego w szkołach lub dla szkół – obejmuje ono testy predyspozycji, porady z zakresu procedur poszukiwania pracy, doradztwo edukacyjne itp. – realizowane przez Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej (zajęcia

w siedzibie Centrum, uczestniczą w nich grupy uczniów ze szkół) oraz Centrum Kształcenia Ustawicznego (na lekcjach wychowawczych w klasach wielozawodowych), a także przez Powiatowy Urząd Pracy. Podczas spotkań z młodzieżą, doradcy z PUP starają się również dostarczać praktycznej wiedzy na temat rynku pracy i oferty instytucji funkcjonujących w powiecie: „*absolwent często nie wie gdzie ma się udać, jeśli nie kontynuuje nauki, a skończył szkołę i chce podjąć pracę (...) udzielamy informacji, gdzie są jacy pracodawcy i jakie instytucje*”. Pracownicy PUP zwracają przy tym uwagę, że z perspektywy uczniów i ich umiejętności poruszania się po rynku pracy, bardziej zasadne jest organizowanie sesji doradztwa w urzędzie, niż w siedzibie szkoły: „*po takich zajęciach uczniowie zapoznają się z urzędem, wiedzą gdzie uzyskać informację*”. Uczniowie otrzymują również informacje o możliwości doradztwa i poradnictwa indywidualnego, w tym spotkań z psychologiem.

- wspólna realizacja projektów finansowanych w ramach EFS (projekty systemowe i konkursowe) – prowadzenie przez instytucje kursów przekazujących praktyczne umiejętności zawodowe (w tej dziedzinie najprężniej działa Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP, realizujące liczne projekty tego typu. Kursy takie realizowało w przeszłości również OKZ.) oraz kształtujących kompetencje „miękkie” (szkolenia w tej dziedzinie, a także w kwestii poruszania się po rynku pracy, realizowało w ramach zakończonego już projektu pn. „Masz szansę” Stowarzyszenie na Rzecz Młodzieży „Brama”);
- udział szkół w organizowanych przez instytucje targach – Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej przygotowuje targi „Szkoła dla gimnazjalisty”, gdzie prezentują się wszystkie ponadgimnazjalne szkoły ze Skierniewic (i nie tylko); Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP organizuje Targi Edukacyjne;
- nauczanie teoretycznych przedmiotów zawodowych w klasach wielozawodowych – Centrum Kształcenia Ustawicznego realizuje tę formę kształcenia dla Zespołu Szkół Zawodowych nr 2;
- organizacja praktyk zagranicznych dla uczniów – działalność taką prowadzi Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP – oferuje możliwość wyjazdów do Gery (Niemcy), nawiązując współpracę z konkretnymi szkołami w zależności od typu dostępnych praktyk;
- konsultacje w sprawie otwierania nowych kierunków – ponadgimnazjalne szkoły zawodowe konsultują nowe kierunki kształcenia z Powiatowym Urzędem Pracy (przy czym należy podkreślić, że jest to procedura obowiązkowa przy wprowadzaniu przez szkoły zmian w ofercie nauczania);

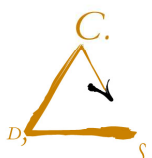

- prowadzenie zajęć z zakresu przedsiębiorczości – Powiatowy Urząd Pracy w Skierniewicach dysponuje modułem zajęć związanych z przedsiębiorczością – został on przygotowany przede wszystkim dla osób otrzymujących dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, ale doradcy zawodowi korzystają z niego również podczas spotkań z uczniami, uzupełniając tym samym wiedzę przekazaną podczas lekcji przedsiębiorczości.

Przedstawiciele instytucji rynku pracy zapytano również, jaka jest ich opinia na temat współpracy z ponadgimnazjalnymi szkołami zawodowymi. Okazuje się, że instytucje, które obecnie prowadzą wspólne działania ze szkołami, są z tej kooperacji zadowolone – „*mamy praktycznie dobry kontakt ze wszystkimi szkołami ponadgimnazjalnymi*”; „*współpracę tę oceniam pozytywnie*”. Co więcej, przedstawiciele współpracujących placówek mają świadomość sensowności podejmowanych działań – „*robimy to, ponieważ uważamy, że jest to wspólne dobro*”. Z drugiej jednak strony, nie wszystkie instytucje widzą taką potrzebę: „*z własnej inicjatywy OKZ nie współpracował ze szkołami zawodowymi, bo nie było potrzeby współpracy*”. Jeśli chodzi o nastawienie po stronie szkół, to w opinii respondentów są one chętne do podejmowania wspólnych działań – „*spotkaliśmy się z otwartością i zainteresowaniem ze strony dyrektorów*”.

Czy istnieją jakieś niepraktykowane do tej pory formy współpracy ze szkołami, które instytucje gotowe byłyby podjąć? Dwie placówki przedstawiły swoje ewentualne propozycje w tej kwestii:

- Skierniewicka Izba Gospodarcza zauważa, że mogłaby uczestniczyć w konsultacjach dotyczących wprowadzania w szkołach zawodowych nowych kierunków kształcenia – placówki te nie występują jednak z taką inicjatywą: „*szkoły się do nas nie zgłaszają, aby pośredniczyć w kontaktach z pracodawcami*”. Zdaniem przedstawiciela instytucji, jest to „*wynik centralnej formuły prawodawstwa, która jeszcze nie dostrzega, że izby gospodarcze, jako struktura samorządu gospodarczego, mogłyby być bardzo przydatne*”;
- Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej mogłoby podjąć się przygotowania nauczycieli do roli doradców zawodowych, a także wziąć udział w tworzeniu multimedialnej bazy, z której mogliby korzystać szkolni doradcy zawodowi.

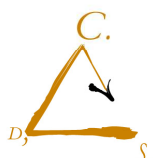

4.2 Pozostała działalność instytucji rynku pracy skierowana do uczniów lub absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych

Nie wszystkie usługi instytucji, z których korzystać mogą uczniowie czy też absolwenci szkół zawodowych, realizowane są we współpracy z tymi szkołami. Skierniewicka młodzież może indywidualnie korzystać z następującej oferty:

- poradnictwo zawodowe – oferowane przez Powiatowy Urząd Pracy, Centrum Kształcenia Ustawicznego (działa w nim Punkt Doradztwa Zawodowego) oraz przez Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej.¹⁹ CiPKZ prowadzi również jednodniowe warsztaty z zakresu planowania kariery zawodowej. Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP (w ramach Mobilnego Centrum Informacji Zawodowej) proponuje natomiast warsztaty poszukiwania pracy, porady indywidualne oraz doradztwo edukacyjne;
- pośrednictwo pracy – chodzi tu zarówno o „klasyczne” pośrednictwo, prowadzone przez Powiatowy Urząd Pracy, Młodzieżowe Biuro Pracy działające przy Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP (praca w kraju i za granicą) oraz Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej (zatrudnienie poza granicami kraju), jak i jego „interaktywne” formy, pozwalające na kontakt z pracodawcą, takie jak:
 - giełdy pracy dla osób powyżej 15 roku życia - organizowane przez Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP w ramach Młodzieżowego Biura Pracy (warto dodać, że cieszą się one największym zainteresowaniem w okresie wakacji i ferii, gdy młodzież poszukuje pracy tymczasowej);
 - organizacja prezentacji agencji Au-pair (a także szkoleń prowadzonych wspólnie z przedstawicielami tych agencji, dotyczących wyjazdów zagranicznych) – znajduje się w ofercie Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej.
- szkolenia i kursy, głównie o charakterze zawodowym – organizowane dla bezrobotnych i osób pragnących zdobyć nowe kwalifikacje – w tym również absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych. Takie kursy w swojej ofercie mają: Ośrodek Kształcenia Zawodowego (bogata baza różnorodnych szkoleń), Centrum Kształcenia Ustawicznego, które realizuje je dla PUP (kursy księgowości komputerowej, kadr i plac, obsługi komputera, grafiki komputerowej) oraz Centrum Informacji i Planowania

¹⁹ Trzy wymienione instytucje oferują usługę zarówno grupom szkolnym, we współpracy ze szkołami, jak i indywidualnie – dla zainteresowanych.

Kariery Zawodowej (szkolenie z zakresu obsługi kas fiskalnych, seminarium „Własna firma krok po kroku”);

- konsultacje w zakresie otwierania własnej działalności gospodarczej – prowadzone przez Skierniewicką Izbę Gospodarczą – *„formalnie nie mamy takiego punktu w oficjalnej strukturze, natomiast i nasi przedsiębiorcy, i ludzie z zewnątrz, jeśli chcą otwierać firmę, są do nas kierowani z UM, udzielamy informacji, służymy pomocą”*;
- targi „In Future” – gdzie swoją ofertę prezentują wyższe uczelnie z całego kraju – współorganizowane przez Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej.

4.3 Współpraca instytucji rynku pracy powiatu skierniewickiego z podmiotami innymi niż szkoły

Na podstawie ankiet mailowych skierowanych do instytucji rynku pracy powiatu skierniewickiego oraz indywidualnych wywiadów pogłębionych przeprowadzonych z ich przedstawicielami, naszkicowano mapę sieci powiązań, w skład której owe instytucje wchodzi. Prezentuje ją Diagram 4.

Przedstawioną wizualizację powiązań warto uzupełnić o prezentację form, jakie najczęściej przybiera współpraca pomiędzy instytucjami rynku pracy powiatu skierniewickiego, a także między nimi a innymi podmiotami. Jakże zatem wspólne działania podejmują partnerzy?

- współpraca przy projektach (w tym realizowanych z wykorzystaniem środków unijnych) – głównie na takiej zasadzie działania wraz z innymi podmiotami prowadzi Ośrodek Kształcenia Zawodowego (organizuje kursy zawodowe). Wspólnie realizują przedsięwzięcia również Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej z Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP (obie instytucje wskazują na fakt istnienia między nimi bliskiej współpracy). Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej z ośrodkami pomocy społecznej (cykl doradczo-edukacyjny) oraz Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej z instytucjami szkoleniowymi (Centrum zleca konkretne szkolenia zawodowe, a jego pracownicy prowadzą zajęcia w instytucjach);

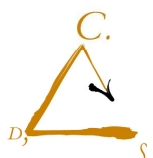
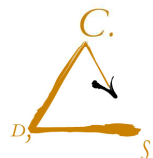
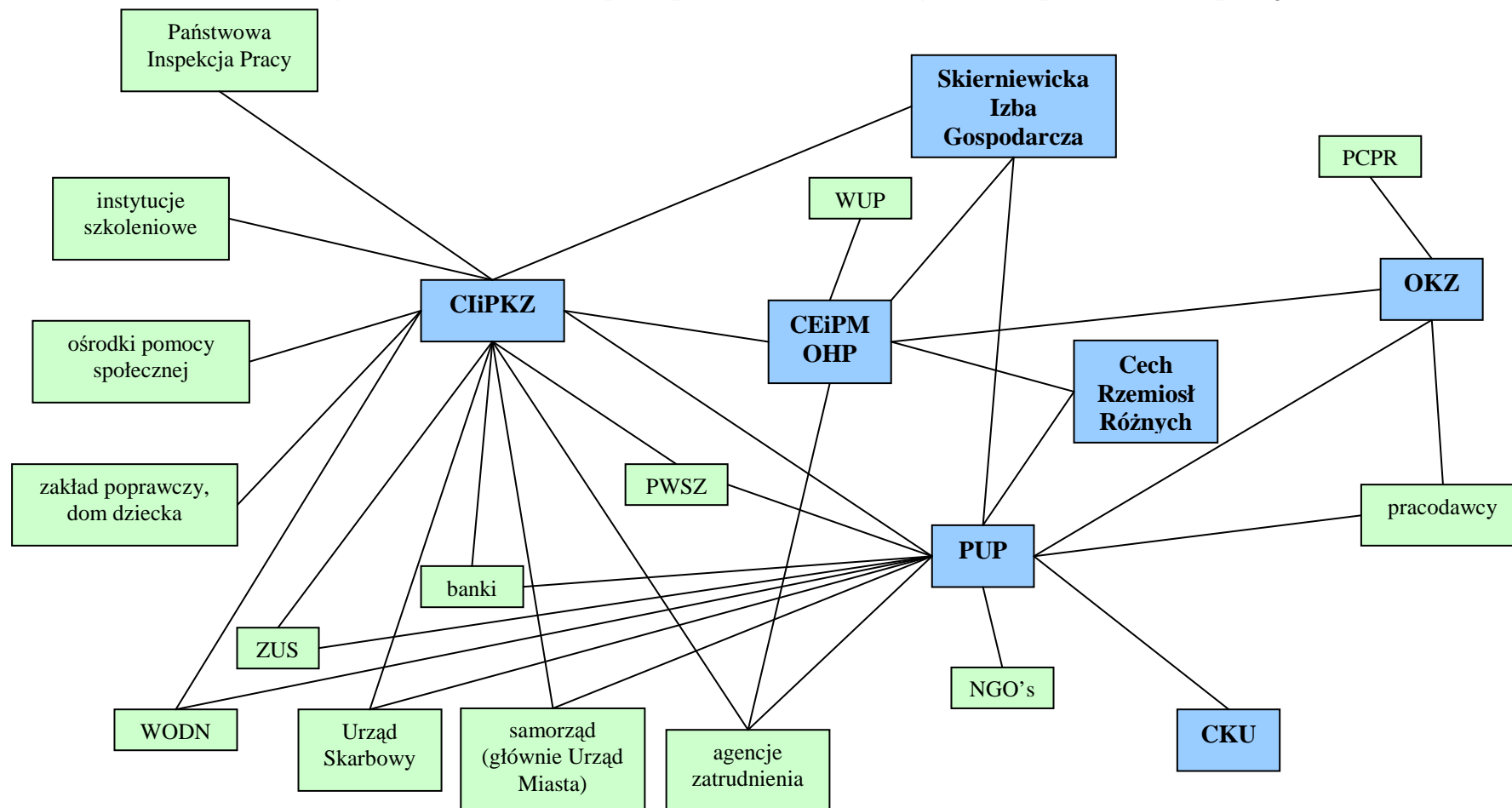

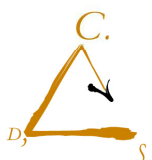
Diagram 3. Instytucje rynku pracy powiatu skierniewickiego oraz ich partnerzy – sieć powiązań

PUP współpracuje przy projektach z organizacjami pozarządowymi (takimi jak Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „Ametyst” czy „Opus”);

- instytucje zapraszają partnerów do uczestnictwa w organizowanych przez nie szkoleniach – Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej ma w swojej ofercie szkolenie „Własna firma krok po kroku”, w organizacji którego wspierają Centrum: ZUS, Urząd Skarbowy, Urząd Miasta, Państwowa Inspekcja Pracy, banki oraz Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Skierniewicach – instytucje te prowadzą wykłady dotyczące poszczególnych aspektów zakładania własnej działalności gospodarczej. Z kolei do udziału w organizowanych przez siebie szkoleniach z zakresu małej przedsiębiorczości PUP zaprasza Urząd Skarbowy, ZUS, Urząd Miasta i przedstawiciele banków. Przedstawiciele punktu konsultacyjnego dla małych i średnich przedsiębiorstw funkcjonującego w Skierniewickiej Izbie Gospodarczej uczestniczą w zajęciach w Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP oraz w Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej;
- współpraca przy kompleksowej obsłudze klienta – Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP umawia klientów z pracownikami PUP i WUP. Klienci wymagający specjalistycznego wsparcia kierowani są także do Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej;
- wspólna organizacja targów edukacyjnych – Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej korzysta przy tym z pomocy samorządu (udostępnianie sali, wsparcie logistyczne). Ponadto PUP bierze udział w targach organizowanych przez Państwową Wyższą Szkołę Zawodową;
- prowadzenie przez instytucje warsztatów, zajęć dla innych instytucji, ich podopiecznych – Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej prowadzi zajęcia dla młodzieży z domu dziecka i zakładu poprawczego, a także warsztaty dla studentów z Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej; Centrum Kształcenia Ustawicznego współpracuje z PUP, przeprowadzając kursy dla bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie;
- pośrednictwo pracy – PUP poszukuje pracowników dla małych firm, zrzeszonych w Cechu Rzemiosł Różnych, natomiast wraz z agencjami zatrudnienia organizuje giełdy pracy. Agencje zatrudnienia przesyłają do Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej oferty pracy za granicą, Centrum poszukuje potencjalnych pracobiorców;
- współpraca z pracodawcami – przyjmuje formę organizacji staży (przez PUP) oraz kursów zawodowych (przez Ośrodek Kształcenia Zawodowego). Obie umożliwiają wyposażenie bezrobotnych w kompetencje pozwalające na podjęcie zatrudnienia. PUP współpracuje również ze zrzeszeniami pracodawców – Cechem Rzemiosł Różnych oraz

Skierniewicką Izbą Gospodarczą: „wspólnie organizujemy spotkania, przedstawiciele SIG uczestniczą w posiedzeniach Powiatowej Rady Zatrudnienia, wydają opinie co do kierunków kształcenia.²⁰ Uczestniczą także w spotkaniach z władzami miasta, starostwa, wydają opinie co do spraw biznesowych. Prezesem SIG jest człowiek z dużą wiedzą w kwestiach podatkowych, skarbowych i z jego wiedzy korzystamy”.

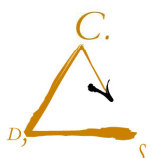
Poza wyżej wymienionymi, warto wspomnieć o szczególnej formie współpracy, jaką jest międzyresortowy zespół powołany pod auspicjami Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej oraz Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli. Ma on na celu zintegrowanie działania wszystkich instytucji zajmujących się informacją i poradnictwem zawodowym. Zasięg pracy zespołu obejmuje 3 powiaty (skierniewicki, rawski i łowicki), a w jego skład wchodzi doradcy zawodowi, organy administracji rządowej, instytucje oświatowe oraz przedstawiciele instytucji rynku pracy, w tym OHP.

4.4 Podsumowanie

Podsumowując powyższy rozdział, można stwierdzić, że instytucje rynku pracy powiatu skierniewickiego dysponują szeroką ofertą skierowaną do uczniów i absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych. Podejmują współpracę ze szkołami, obejmującą takie formy jak: prowadzenie doradztwa zawodowego i zajęć z zakresu przedsiębiorczości dla szkół, wspólne realizowanie projektów finansowanych z funduszy UE, zapraszanie szkół do udziału w organizowanych przez instytucje targach, organizowanie praktyk zagranicznych dla uczniów czy też nauczanie teoretycznych przedmiotów zawodowych w klasach wielozawodowych. Co więcej, młodzież może uzyskać dostęp do oferty instytucji również indywidualnie korzystając z poradnictwa zawodowego oraz różnorodnych form pośrednictwa pracy, biorąc udział w różnego rodzaju szkoleniach, kursach, konsultacjach, czy też uczestnicząc w targach edukacyjnych.

Wydaje się również, że przynajmniej część skierniewickich instytucji rynku pracy ma świadomość korzyści płynących ze współpracy między sobą, a także z innymi lokalnymi partnerami. Sieć powiązań, w jakie wchodzi instytucje, których przedstawiciele wzięli udział w badaniu, jest dość rozbudowana, a współpraca obejmuje takie formy jak: wspólny udział w projektach, zapraszanie do udziału w szkoleniach, współpraca przy kompleksowej obsłudze klienta, prowadzenie zajęć dla podopiecznych innych instytucji, wspólna organizacja imprez, pośrednictwo pracy. Instytucje współpracują również z pracodawcami – zarówno

²⁰ Ze strony SIG pojawiła się także inna opinia, dotycząca niedostatecznej współpracy przy konsultacji nowych kierunków kształcenia ze szkołami

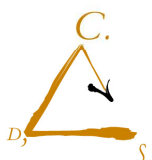

indywidualnymi, jak i zrzeszonymi w Cechu Rzemiosł Różnych bądź Skierniewickiej Izbie Gospodarczej.

Na zakończenie – kierując się zasadą promowania dobrych praktyk – warto wyróżnić te instytucje, które wykazują się szczególną aktywnością, jeśli chodzi o działania skierowane do młodzieży oraz współpracę z lokalnymi partnerami. Jedną z nich jest Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP, którego działalność spotyka się z pozytywną oceną zarówno wśród innych instytucji, jak i wśród kadry szkół, dla których instytucja ta prowadzi kursy²¹. Kolejną jest Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, które może się pochwalić imponującą listą partnerów, a także szerokim wachlarzem oferty skierowanej między innymi do uczniów i absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych.

²¹ Na podstawie indywidualnych wywiadów pogłębionych, przeprowadzonych z kadrami nauczycielską ponadgimnazjalnych szkół zawodowych w Skierniewicach.

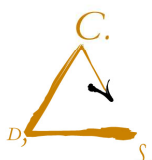
V Instytucje rynku pracy a rozwój kompetencji kluczowych

Nie należy zapominać, że poza katalogiem instytucji rynku pracy o których mówi ustawa z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, wiele innych instytucji funkcjonujących w powiatach prowadzi działalność w zakresie rozwoju rynku pracy i przedsiębiorczości. Dzięki absorpcji środków udostępnianych przez Unię Europejską (zwłaszcza w ramach EFS), wiele instytucji rozwinęło swój potencjał i podejmuje działania na szerszą skalę w obszarach nie tylko bezpośrednio związanych z rynkiem pracy, ale także tych odwołujących się do edukacji, czy działań na rzecz wykluczenia społecznego.

Skuteczne, kompleksowe, podejmowane we współpracy działania i budowa niepisanego „paktu” na rzecz rozwoju lokalnego rynku pracy i potencjału społeczno-gospodarczego powiatu, stają się największym wyzwaniem, jakie stoi przed instytucjami rynku pracy. Elementem takiej działalności jest podejmowanie aktywności na rzecz rozwoju kapitału społecznego, w tym także wspierania procesów edukacyjnych. Instytucje rynku pracy mogą swoimi działaniami wypełniać lukę, jaka powstaje pomiędzy szkołami, nie zawsze mającymi możliwości szybkiego reagowania na zmieniający się rynek pracy a pracodawcami, oczekującymi odpowiednio wykwalifikowanych pracowników. Czy są w stanie to robić? W opinii jednego z respondentów powinna istnieć specjalna instytucja, rozwiązanie programowe, które pozwala koordynować rozwój zawodowy absolwentów po zakończeniu szkoły a przed znalezieniem satysfakcjonującej pracy, zgodnej z wykształceniem („*musi być system w oświacie, który nie zostawia młodego człowieka samemu sobie*”). Nie ulega jednak wątpliwości, że polem do działania i zaangażowania stają się dla instytucji rynku pracy, inicjatywy służące wzmocnieniu i rozwijaniu tzw. kompetencji kluczowych, definiowanych jako „*układ postaw, warunków zdrowotno-fizycznych, struktur umiejętności sensomotorycznych, praktycznych i umysłowych, pozwalających na rozwiązywanie zadań na stanowiskach pracy, przeznaczonych dla określonego rodzaju czynności, których całość tworzy zawód*”²². Kompetencje kluczowe, zdefiniowane w zaleceniu Parlamentu Europejskiego i Rady z 2006 r., są połączeniem wiedzy, umiejętności i postaw odpowiednich do sytuacji. Kompetencje kluczowe to te, których wszystkie osoby potrzebują do samorealizacji i rozwoju osobistego, bycia aktywnym obywatelem, integracji społecznej i zatrudnienia.²³ Wyodrębniono osiem kompetencji kluczowych:

²² Pod red. U. Peruszki, „Optymalizacja kształcenia zawodowego z punktu widzenia potrzeb rynku pracy”, Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa 2002, s. 64.

²³ Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (2006/962/WE), Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej, 2006

- 1) porozumiewanie się w języku ojczystym;
- 2) porozumiewanie się w językach obcych;
- 3) kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne;
- 4) kompetencje informatyczne;
- 5) umiejętność uczenia się;
- 6) kompetencje społeczne i obywatelskie;
- 7) inicjatywność i przedsiębiorczość; oraz
- 8) świadomość i ekspresja kulturalna.

Kompetencje mają charakter komplementarny – wszystkie są równie ważne, ich zakresy częściowo się pokrywają, aspekty niezbędne w jednej dziedzinie wspierają kompetencje w innej. Dobre opanowanie podstawowych umiejętności językowych, czytania, pisania, liczenia i umiejętności w zakresie technologii informacyjnych i komunikacyjnych jest niezbędną podstawą uczenia się, a umiejętność uczenia się sprzyja wszelkim innym działaniom edukacyjnym.

Przedstawiciele badanych instytucji rynku pracy pytani o to, które kompetencje wzmacnia ich własna oferta, zwracają przede wszystkim uwagę na wspieranie kompetencji dotyczących inicjatywności i przedsiębiorczości. Są to przede wszystkim działania promujące małą przedsiębiorczość, szkolenia dotyczące podstaw przedsiębiorczości czy nowych technologii: *„młodzież się uczy, że muszą być mobilni, że muszą się całe życie dokształcać (...) że zmiany technologiczne wymagają, żeby cały czas te kompetencje podnosić”*.

Respondenci dostrzegają także duże możliwości dla swoich instytucji, w zakresie wzmacniania kompetencji związanych z kształceniem ustawicznym, upowszechnianiem postawy uczenia się przez całe życie, motywacji do ciągłego kształcenia. Działalność szkoleniowa, doradcza i prowadzenie przez badane instytucje rynku pracy różnorodnych kursów, zdecydowanie wpływa na wzmacnianie umiejętności i kompetencji informatycznych, matematycznych i naukowo-technicznych (liczne kursy związane z obsługą komputera, księgowością komputerową itp.). Działalność jednej z badanych instytucji (Stowarzyszenie na Rzecz Młodzieży „Brama”) zdecydowanie przyczynia się do wzrostu kompetencji społeczno-obywatelskich oraz świadomości i ekspresji kulturalnej (działania związane ze sferą sportu, współorganizowaniem imprez kulturalnych, angażowaniem w działania młodzież).

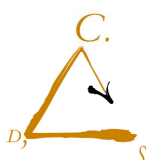
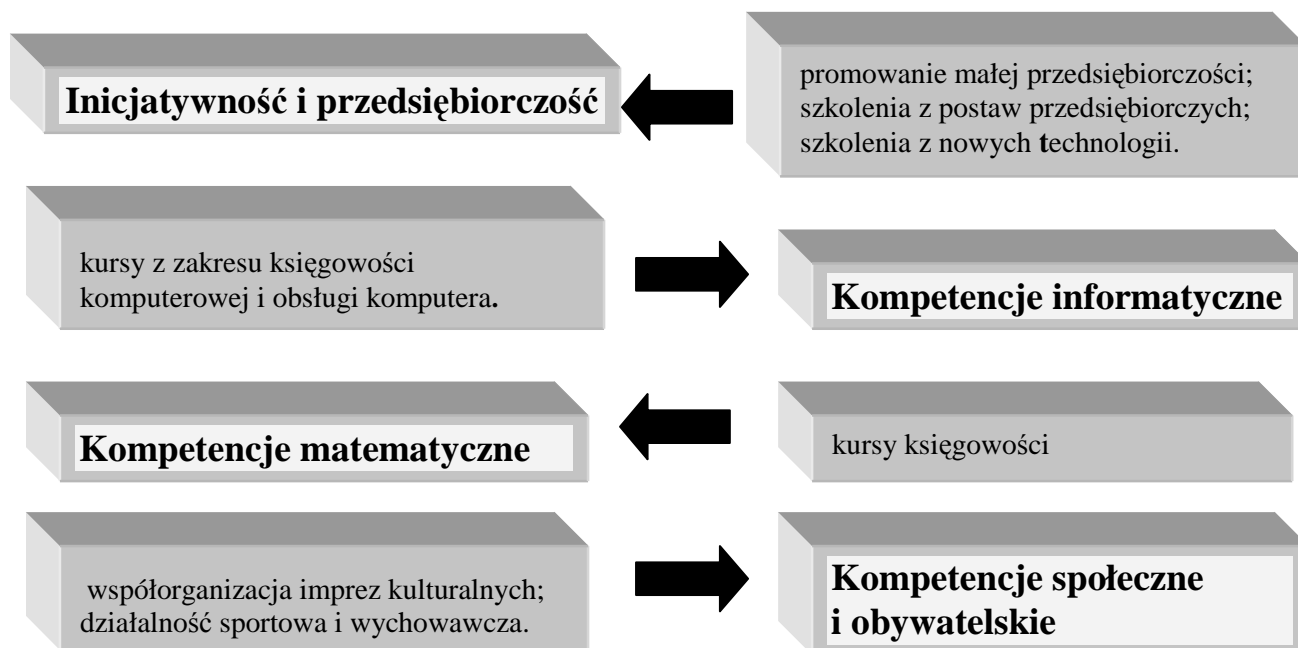
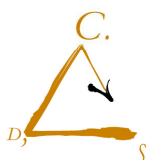

Diagram 4. Oferta skierniewickich instytucji rynku pracy z zakresu podwyższania kompetencji kluczowych u uczniów

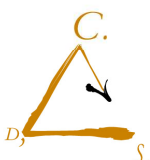
Respondentów zapytano o to, w jakich obszarach (odpowiadających określonym kompetencjom), reprezentowana przez nich instytucja mogłaby włączyć się w działania partnerskie. Najbardziej pożądanym kierunkiem jest podnoszenie kompetencji w obszarze inicjatywności i przedsiębiorczości. Projekty w tym zakresie mogą być realizowane po pierwsze dzięki zwiększonej dostępności do środków zewnętrznych UE, po drugie dzięki promowaniu i podejmowaniu działań partnerskich. Biorąc pod uwagę działalność badanych instytucji, z których większość koncentruje się na działalności szkoleniowo - doradczej, szansą wydaje się być współpraca przy podnoszeniu jakości podejmowanych działań – m.in. tworzenie bardziej komplementarnych projektów, współpraca przy rekrutacji beneficjentów. Analizując dynamiczny charakter rynku pracy, wydaje się, że ważne staje się wzmocnienie kompetencji kluczowych bezpośrednio wpływających na mobilność i umiejętność dostosowania się do sytuacji rynkowej. Wśród respondentów dominuje pogląd, że wszystkie kompetencje są równie istotne: „każda z tych kompetencji w swoim czasie i w określonych warunkach pracy zawodowej odgrywa bardzo istotną rolę”. Wskazują również, na szczególną wagę tych, które świadczą o konkurencyjności na rynku pracy, a więc kompetencje związane z umiejętnościami językowymi czy informatycznymi: „uczą logicznego myślenia, uczą nieobawiania się problemu (...) pomocne w trzeźwym oglądzie sytuacji” oraz zdolności i chęci ciągłego doskonalenia i uczenia się.

Jednocześnie, trudno jednoznacznie wskazać, które z kompetencji są z perspektywy pracodawców cenniejsze. Czy są to kompetencje kluczowe - kształtujące postawę otwartości i umiejętności dopasowania się do rynku pracy oraz mobilności w wyborach ścieżki zawodowej czy konkretne umiejętności zawodowe. Respondenci podkreślają, że bardzo istotne są umiejętności komunikowania się, uczenia, współpracy w grupie oraz gotowość do zmian, dostosowania się, elastyczności: „*jeżeli posiada się ogólne, dobre przygotowanie do przyszłej pracy zawodowej, istnieje możliwość przekwalifikowania, szybkiego uzupełnienia i nabycia nowych umiejętności*”; „*jeśli ktoś nie będzie miał gotowości na zmianę ogólnej wiedzy, nie zmieni zawodu*”. Pracodawcy zwracają uwagę na pracowników cechujących się odpowiednim poziomem kultury pracy, motywacją, gotowych do nauki: „*kwestią kluczową jest wykształcenie wśród ludzi chęci do nauki, przyzwyczajenie ich do tego, że muszą się zmieniać, żeby byli otwarci na tekst czytany, czytać ze zrozumieniem (...) to jest najważniejsze*”, a niezbędne umiejętności zawodowe na konkretnym stanowisku wykształcają sami. Z drugiej strony, przedstawiciele instytucji rynku pracy zwracają uwagę na to, że w mentalności dużej części pracodawców bardzo silnie tkwi przekonanie o „przydatności” pracownika na określonym stanowisku pracy. Zwracają oni uwagę głównie na umiejętność wykonywania określonych czynności, a więc na kompetencje ściśle zawodowe („*ważniejsze są na dzień dzisiejszy kompetencje zawodowe*”). Respondenci podkreślają, że wzrasta świadomość społeczna jeśli chodzi o faktyczne umiejętności zawodowe potwierdzone doświadczeniem i stażem pracy. Szczególnie widoczne jest to przy ofertach pracy zagranicą, m.in. w ramach Eures: „*tam nikt nie pyta, czy ktoś ma wykształcenie podstawowe, średnie czy gimnazjalne, liczą się umiejętności i praktyka - dwa podstawowe kryteria, oczywiście potwierdzone*”.

Warto podkreślić, że o ile wymagania dotyczące konkretnych kompetencji zawodowych są zmienne, to w opinii respondentów, pracodawcy mają świadomość, że często będą zmuszeni do doksztalcania pracownika z uwagi na niewystarczające wyposażenie i nie zawsze w pełni dostosowaną infrastrukturę szkół zawodowych: „*nie możemy założyć, że szkoła na pewno przygotuje nam pracownika. Szkoła musi być blisko rynku, wyczuwać go, ale nie jest w stanie reagować na potrzeby rynku w sposób elastyczny i szybki*”; „*w zakładach powinny być warsztaty a- nie w szkole – tam pochłaniają zbyt duże pieniądze. Nikt nie kupi obrabiarki sterowanej numerycznie - to jest podstawa*”. Według jednego z respondentów, zamiast mnożyć ilość kierunków humanistycznych w nowo otwieranych szkołach w regionie, warto wesprzeć szkolnictwo zawodowe: „*to stracone pieniądze i lata młodych ludzi. W to miejsce można było zainwestować w dobrą bazę do praktycznej nauki zawodu*”.

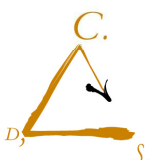

Ocena kompetencji kluczowych posiadanych przez absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych przez przedstawicieli instytucji rynku pracy wydaje się dość trudna. Wynika to z samego charakteru instytucji i specyfiki ich działalności. Często adresowania oferty do innej, szerszej grupy odbiorców, spośród której trudno wychwycić akurat grupę absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych. Respondenci odnosili się zatem w swoich wypowiedziach generalnie do absolwentów skierniewickich szkół ponadgimnazjalnych. Podkreślają, że: *„to, co nas wyróżnia w Europie, świecie to fakt, że jesteśmy generalnie dobrze przygotowani. Polacy więcej umieją od swoich rówieśników z zagranicy, jeśli chodzi o wiedzę ogólną, moim zdaniem, to dobry model – ale nie może się on kończyć – powinien mieć kontynuację w postaci kursów, które zwiększą szansę absolwentów na rynku”*.

Według respondentów uczniowie mają wyraźny kłopot z poprawnym wystawianiem i porozumiewaniem się w języku ojczystym. Młodzież rozmawia w języku polskim niechlujnie, język jest zwulgaryzowany, a zasób słów niebył bogaty: *„młodzież często pisze niezrozumiale, nie wspominając o błędach, dysleksji. W pewnym momencie, co dało się zauważyć przy giełdach pracy, doradcy zawodowi, musieli zrobić szkolenie z wypełniania kwestionariusza osobowego, zrozumienia treści. Z roku na rok jest coraz gorzej”*. Trochę lepiej wygląda według respondentów sytuacja z językami obcymi: *„nastąpił duży postęp”, „jest lepiej, ale nie na tyle dobrze, żeby być już zachwyconym”*. Zazwyczaj jest to kwestia kształcenia pozaszkolnego, z którego korzysta coraz większa liczba osób (wiąże się to ze wzrostem świadomości w zakresie konieczności nauki języków obcych, dających również możliwość pracy zagranicą).

Według badanych, zdecydowanie najbardziej widoczny jest postęp w rozwoju kompetencji informatycznych, związany z upowszechnieniem komputerów, dostępu do Internetu i znacznym obniżeniem wieku korzystania z nowych technologii: *„wydaje mi się, że tu jest postęp olbrzymi”*; *„młodzi nie mają problemów z obsługą komputera”*. Negatywnie oceniono zmniejszenie ilości godzin matematyki w szkołach i wycofanie jej z grona przedmiotów obowiązkowych na maturze, co według niektórych respondentów obniżyło w znaczny sposób poziom kompetencji matematycznych i podstawowych kompetencji naukowo-technicznych. Przekłada się to np. na kłopoty z naborem i zdawalnością egzaminów na wyższe uczelnie techniczne.

O ile, według respondentów, kilka lat temu dało się odczuć tendencję związaną z wycofywaniem się młodych ludzi ze sfery życia publicznego, o tyle obecnie widać wzrost inicjatyw w środowisku lokalnym, w które angażuje się młodzież (wolontariat, zajęcia pozalekcyjne, artystyczne). Wzrasta w opinii badanych poziom kompetencji związanych ze świadomością, ekspresją kulturową, kompetencjami społecznymi i obywatelskimi.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

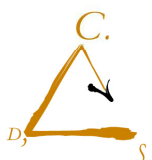
Łódzkie

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Jednocześnie, jako niedostateczna na tym polu oceniana jest rola szkół i innych instytucji w powiecie, niedostatecznie przygotowujących do bycia świadomym obywatelem: „*tutaj w tym zakresie zarówno sama szkoła, jak i instytucje, podmioty zewnętrzne coś niecoś więcej robią*”; „*jesteśmy świetnym narodem, ale niespecjalnym społeczeństwem*”.

**IDENTYFIKACJA I ANALIZA POTRZEB EDUKACYJNYCH
PONADGIMNAZJALNEGO SZKOLNICTWA ZAWODOWEGO W SKIERNIEWICACH**

Realizator projektu:

Centrum Doradztwa Strategicznego s.c. D. Bienkowska, C. Ułasiński, J. Szymańska
31 – 153 Kraków, ul. Szlak 65 biuro 1004, tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85

www.cds.krakow.pl

e-mail: sk@cds.krakow.pl

Terenowe biuro projektu:

96 – 100 Skierniewice, ul. Piłsudskiego 2, tel. 668 858 360

VI Próba umiejscowienia powiatu skierniewickiego w kontekście porównawczym

Do tego miejsca raport niniejszy przedstawia niejako fotografię sytuacji instytucji rynku pracy powiatu skierniewickiego – skrupulatną, ale pozbawioną układu odniesienia. By nieco poszerzyć stosowaną optykę, zdecydowano się wykorzystać wyniki badań instytucji rynku pracy z województwa podkarpackiego²⁴, po to, by porównać sytuację powiatu skierniewickiego do trzech innych powiatów: krośnieńskiego, tarnobrzeskiego i przemyskiego. Uzasadnienie zastosowanie takiego właśnie porównania płynie z faktu, że zarówno Skierniewice, jak i Krosno, Tarnobrzeg oraz Przemyśl, są byłymi miastami wojewódzkimi²⁵. Oznacza to, że po reformie administracyjnej z 1999r., kiedy utraciły ten status, pozostało im podobne zaplecze instytucjonalne. Odróżniają się pod tym względem zarówno od miast powiatowych, jak i od miast, które pozostały stolicami województw.

Na wstępie należy zaznaczyć, że badania prowadzone na Podkarpaciu miały nieco inną specyfikę niż analizy prowadzone w ramach niniejszego projektu – obejmowały całe województwo i miały na celu porównanie powiatów, stąd zebrane dane miały bardziej ilościowy, mniej pogłębiony charakter. Koncentrowały się jednak wokół tych samych obszarów, a mianowicie na:

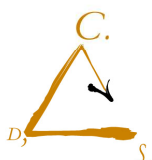
- liczbie i sile/potencjale instytucji rynku pracy;
- aktywności Powiatowego Urzędu Pracy w wybranych aspektach;
- różnorodności ofert i ich jakości;
- inicjatywach związanych z lokalną przedsiębiorczością.

Wyniki poszczególnych powiatów w tych wymiarach zostały zwizualizowane (po uprzedniej standaryzacji, nadającej każdemu z wymiarów jednakową wagę). Ten sam typ wizualizacji, uwidaczniający w sposób czytelny różnice między powiatami, postanowiono wykorzystać również w niniejszym opracowaniu.

Rezultaty badań skierniewickich instytucji rynku pracy wystandaryzowano według tej samej procedury, którą zastosowano w projekcie „Indeks Gotowości Rynkowej - nowy instrument monitorujący szansę na pracę absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych

²⁴ Zrealizowanych w ramach wspomnianego już projektu „Indeks Gotowości Rynkowej – nowy instrument monitorujący szansę na pracę absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych województwa podkarpackiego”.

²⁵ Co więcej, mają również bardzo podobną liczbę mieszkańców: Skierniewice – 49 tys., Tarnobrzeg – 50 tys., Krosno – 47,5 tys.; nieco większy jest jedynie Przemyśl (67 tys).

województwa podkarpackiego”.²⁶ Zrezygnowano przy tym z porównywania powiatów pod kątem różnorodności ofert i ich jakości. Wynika to z faktu, że oferta skierniewickich instytucji została potraktowana znacznie bardziej kompleksowo, opisano różnorodne formy aktywności przez nie podejmowane, szczególnie te dotyczące uczniów i absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych. Jeśli natomiast chodzi o rozumienie oferty instytucji rynku pracy w badaniu przeprowadzonym na Podkarpaciu, uwzględniało ono przede wszystkim projekty finansowane z funduszy unijnych.²⁷

W ten sposób otrzymano trzy obszary, w ramach których dokonano porównania sytuacji w powiecie skierniewickim z powiatami: krośnieńskim, tarnobrzeskim i przemyskim. Obszary te przekładają się na następujące trzy osie, które pomagają w wizualizacji różnic i podobieństw pomiędzy tymi jednostkami samorządu terytorialnego:

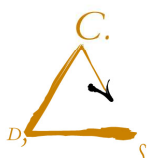
- oś Instytucje;
- oś PUP;
- oś Inicjatywy.

Wizualizację wyników oceny powiatu skierniewickiego na tle wyżej wymienionych powiatów zawiera poniższy Wykres 1.

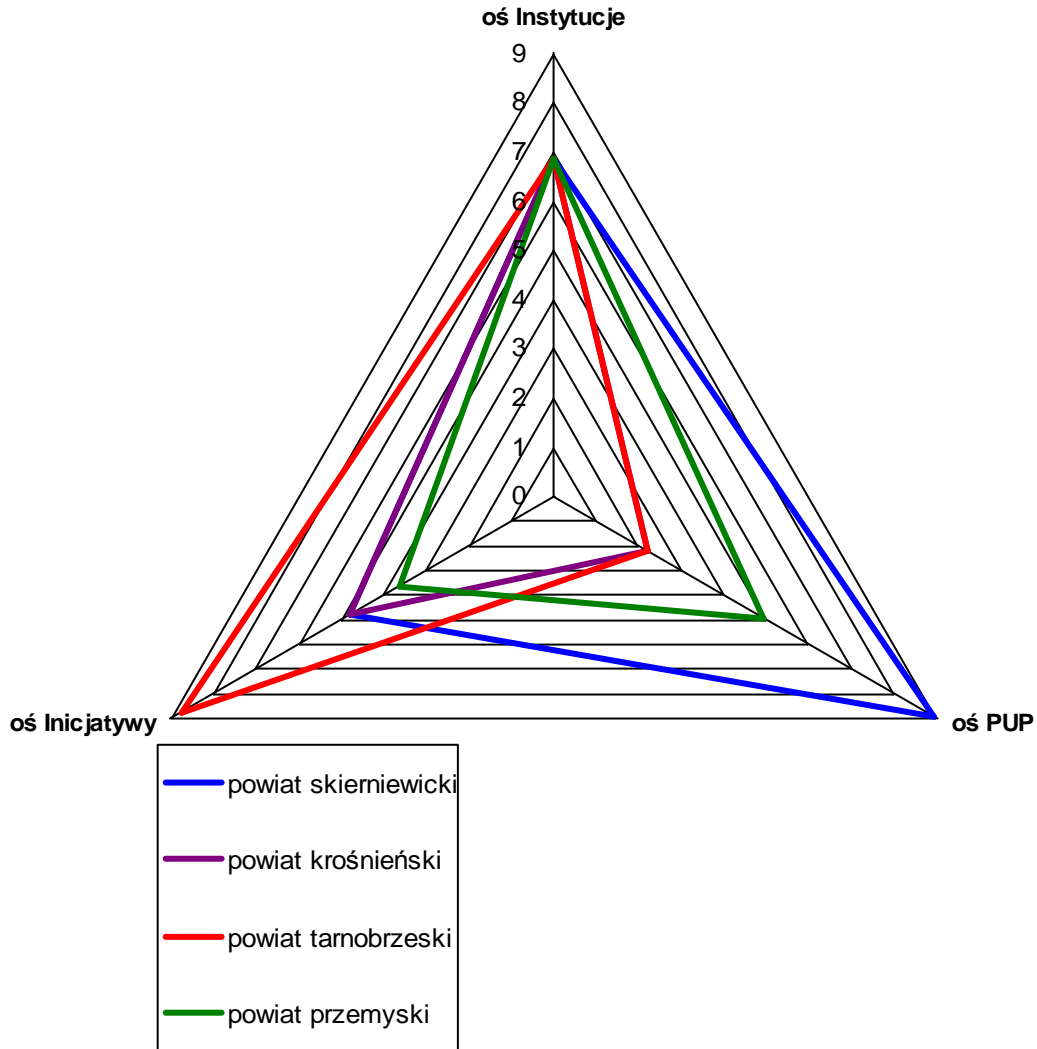
²⁶ Zastosowano skalę opartą na skali decylowej, dającą możliwość łatwych porównań między wymiarami, a także pozwalającą na klarowną interpretację poszczególnych wyników. Każda z ocen standaryzowanych mieści się w przedziale od 0 do 10 punktów przeliczonych, a ich interpretacja jest następująca: ocena standaryzowana po przemnożeniu przez dziesięć odpowiada oczekiwanemu procentowi ocen mniejszych od danej. Upraszczając rzecz jeszcze bardziej - ocena 5 punktów przeliczonych oznacza przeciętną pozycję powiatu w ocenianym wymiarze, ocena wyższa od 5 punktów - ponadprzeciętną, a niższa niż 5 - pozycję poniżej przeciętnej: najniższa możliwa ocena wynosi 0, a najwyższa 10. Od strony technicznej, przekształcenie wyników surowych na przeliczone polegało na wystandaryzowaniu ich poprzez sprowadzenie do skali z wg formuły: $z = (\text{wynik surowy} - \text{średnia ocen}) / \text{odchylenie standardowe}$, a następnie przeliczeniu na proporcje oczekiwane w oparciu o założenie, że oceny mają rozkład normalny, przez obliczenie powierzchni pod krzywą części rozkładu normalnego ograniczonej odciętą z.

Twórcy niniejszego raportu zdają sobie oczywiście sprawę z uproszczenia, jakim jest traktowanie, przy obliczaniu wyników, powiatu skierniewickiego tak, jakby był jednym z powiatów woj. podkarpackiego. Z tego względu, interpretacji podlegają różnice między powiatami, a nie konkretne wartości, otrzymane w wyniku standaryzacji.

²⁷ Dodatkowo, były to projekty realizowane w ramach poprzedniego okresu programowania, co tym bardziej utrudniałoby porównania.

Wykres 1. Wizualizacja wyników oceny powiatu skierniewickiego na tle powiatów: krośnieńskiego, tarnobrzeskiego i przemyskiego

Jak widać, wszystkie cztery powiaty uzyskały taką samą ocenę na osi Instytucje. Oznacza to, że w tym samym stopniu realizują model optymalny – posiadają wszystkie wchodzące w jego skład instytucje poza Centrum Integracji Społecznej.²⁸ Zostały również zaliczone do tej samej kategorii w ocenie szczególnie aktywnych instytucji rynku pracy: „Powiatowy Urząd Pracy oraz 2-3 aktywne organizacje pozarządowe lub inne instytucje”. Za takie właśnie instytucje na

²⁸ Realizacji modelu optymalnego w powiecie skierniewickim poświęcony jest podrozdział 3.1.1 niniejszego raportu.

terenie powiatu skierniewickiego – na podstawie opisu ich działalności i podejmowanej przez nie współpracy z innymi podmiotami (w tym szkołami), a także opinii przedstawicieli instytucji i szkół – uznano Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP oraz Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej. Taki wynik porównania między powiatami wydaje się potwierdzać sformułowaną wcześniej hipotezę, że liczba i potencjał instytucji rynku pracy w byłych miastach wojewódzkich jest spuścizną ich przeszłej roli w systemie administracyjnym.

Jeśli chodzi o aktywność Powiatowego Urzędu Pracy, powiat skierniewicki pozytywnie wyróżnia się na tle innych. Urząd ma porozumienie zarówno ze szkołami, jak i z pracodawcami (współpraca ze Skierniewicką Izbą Gospodarczą i Cechem Rzemiosł Różnych), podczas gdy rozwinętą współpracę ze szkołami deklaruje jedynie PUP w Krośnie. Natomiast wykraczające poza ustawowe minimum porozumienie z pracodawcami – PUP-y w Przemysłu i Tarnobrzegu. Co więcej, skierniewicki urząd pracy realizuje większą liczbę projektów, na które pozyskał wyższą łączną sumę środków.²⁹

Powiat skierniewicki wypada stosunkowo najslabiej (choć podobnie jak powiat krośnieński i nieco lepiej niż przemyski) pod kątem inicjatyw związanych z lokalną przedsiębiorczością. Jest to niewątpliwie obszar wymagający większej aktywności. Zestawienie obecności owych inicjatyw w czterech analizowanych powiatach przedstawia poniższa tabela³⁰.

²⁹ Należy przy tym pamiętać, że badanie na Podkarpaciu przeprowadzono w 2006 r.

³⁰ Szczegółowy opis inicjatyw podejmowanych w powiecie skierniewickim znajduje się Rozdziale II niniejszego raportu.

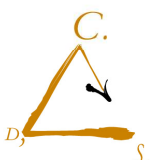

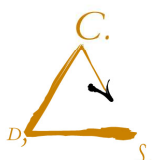

Tabela 13. Inicjatywy ma rzez rozwoju przedsiębiorczości podejmowane w analizowanych powiatach

Typ inicjatywy	Powiat skierniewicki	Powiat krośnieński	Powiat przemyski	Powiat tarnobrzeski
Specjalna Strefa Ekonomiczna	++ (faza wstępna)	–	+ (faza koncepcyjna)	+++ (faza zaawansowana)
Park technologiczny, przemysłowy, naukowo – technologiczny	–	–	+ (faza koncepcyjna)	+ (faza koncepcyjna)
Inkubator przedsiębiorczości.	–	+++ (faza zaawansowana)	+ (faza koncepcyjna)	+++ (faza zaawansowana)
Punkt Konsultacyjny dla MSP	+	+	+	+
Fundusz poręczeń kredytowych	+	+	–	+
Fundusz pożyczkowy dla przedsiębiorców	–	–	–	–
Lokalne porozumienie na rzecz zatrudnienia	–	–	–	+ (Pakt na Rzecz Zatrudnienia „Animator”)
Porozumienie pomiędzy samorządem a biznesem (i np. organizacjami pozarządowymi)	+ (Porozumienie Izb Gospodarczych)	–	–	–
Inne	Terenowa Jednostka Organizacyjna Federacji Stowarzyszeń Naukowo – Technicznych	Centrum Innowacji i Transferu Technologii	Lokalne Okienko Przedsiębiorczości	–

Podsumowując, w porównaniu w innymi powiatami, których stolice były niegdyś miastami wojewódzkimi, powiat skierniewicki wypada:

- podobnie, jeśli chodzi o liczbę i potencjał instytucji rynku pracy (wszystkie analizowane powiaty uzyskują w tym wymiarze wysokie oceny);
- lepiej, jeśli chodzi o aktywność Powiatowego Urzędu Pracy;
- przeciętnie, jeśli chodzi o inicjatywy związane z rozwojem lokalnej przedsiębiorczości.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Łódźkie

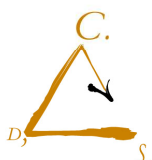
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Załącznik nr 1

Kwestionariusz ankiety e-mail dla przedstawicieli Instytucji Rynku Pracy

**IDENTYFIKACJA I ANALIZA POTRZEB EDUKACYJNYCH
PONADGIMNAZJALNEGO SZKOLNICTWA ZAWODOWEGO W SKIERNIEWICACH**

Realizator projektu:

Centrum Doradztwa Strategicznego s.c. D. Bienkowska, C. Ułasiński, J. Szymańska
31 – 153 Kraków, ul. Szlak 65 biuro 1004, tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85

www.cds.krakow.pl

e-mail: sk@cds.krakow.pl

Terenowe biuro projektu:

96 – 100 Skierniewice, ul. Piłsudskiego 2, tel. 668 858 360

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Łódzkie

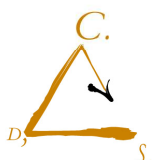
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Załącznik nr 2

Kwestionariusz wywiadu indywidualnego z przedstawicielami Instytucji Rynku Pracy

**IDENTYFIKACJA I ANALIZA POTRZEB EDUKACYJNYCH
PONADGIMNAZJALNEGO SZKOLNICTWA ZAWODOWEGO W SKIERNIEWICACH**

Realizator projektu:

Centrum Doradztwa Strategicznego s.c. D. Bienkowska, C. Ułasiński, J. Szymańska
31 – 153 Kraków, ul. Szlak 65 biuro 1004, tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85

www.cds.krakow.pl

e-mail: sk@cds.krakow.pl

Terenowe biuro projektu:

96 – 100 Skierniewice, ul. Piłsudskiego 2, tel. 668 858 360